

## Täysistunto

### Keskiviikko 13.4.2016 klo 13.59—15.58

Täysistunto alkoi klo 13.59. Täysistunto päättyi klo 15.58.

Puhetta johti ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen (13.59—15.58).

#### 1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

#### 2. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 2/2016 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 3/2016 vp

*Toinen käsittely*

**Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen:** Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 2. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. Keskustelu asiasta päättyi 12.4.2016 pidetyssä täysistunnossa.

Keskustelussa on Thomas Blomqvist Matti Semin kannattamana ehdottanut, että lakiehdotus hylätään.

Selonteko hyväksyttiin.

Hyväksyminen "jaa", hylkääminen "ei". Äänestyksen tulos: jaa 107, ei 29; poissa 63 (äänestys 1).

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 2/2016 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

#### 3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ympäristönsuojelulain 21 ja 209 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 10/2016 vp

Valiokunnan mietintö YmVM 7/2016 vp

## Pöytäkirja PTK 37/2016 vp

### *Toinen käsittely*

**Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen:** Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Keskustelu asiasta päättyi 12.4.2016 pidetyssä täysistunnossa.

Keskustelussa on Emma Kari Silvia Modigin kannattamana ehdottanut, että eduskunta hyväksyy vastalauseen mukaisen lausumaehdotuksen.

Selonteko hyväksyttiin.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 10/2016 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi.

**Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen:** Lopuksi on päätettävä keskustelussa tehdystä lausumaehdotuksesta.

Mietintö "jaa", Emma Karin ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 88, ei 51; poissa 60 (äänestys 2). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Asian käsittely päättyi.

### **4. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi huoltovarmuuden turvaamisesta annetun lain 3 §:n ja tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annetun lain 7 §:n muuttamisesta**

Hallituksen esitys HE 55/2016 vp

#### *Lähetekeskustelu*

**Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen:** Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään talousvaliokuntaan.

#### *Keskustelu*

14.04 **Lea Mäkipää ps:** Arvoisa puhemies! Käsittelyssä on hallituksen esitys huoltovarmuuden turvaamisesta ja tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista. Öljyn varmuusvarastointia on hoidettu Suomessa siten, että myös direktiivi, varastojen käytettävyyttä ja saavutettavuutta koskevat vaatimukset, on käytännössä täytetty. Esityksen tavoitteena on tämentää kansallista lainsäädäntöä siten, että komission perustellussa lausunnossa esiin nostamat direktiivin kohdat saatettaisiin aikaisempaa selkeämmin osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Suomessa öljyn varmuusvarastoja ovat Huoltovarmuuskeskuksen omistuksessa olevat valtion varmuusvarastojen öljyvarastot sekä öljyn maahantuojien velvoitevarastot. Suomi pitää kansainväliset velvoitteet selvästi ylittävää öljyvarastojen tasoa. Öljyä on varastossa noin viiden kuukauden tarpeeseen, kun monissa Euroopan maissa täytetään minimivelvoitteen mukainen kolmen kuukauden taso. Lain 3 §:n mukaan valtion varmuusvarastoja pidetään väestön toimeentulolle, elinkeinoelämän toiminnalle ja maanpuolustusta tukevalle tuotannolle sekä huoltovarmuutta koskeville Suomen kansainvälisten sopimusvelvoitteil-

## Pöytäkirja PTK 37/2016 vp

le välttämättömistä raaka-aineista ja tuotteista, kuten raakaöljystä, maakaasusta, viljasta, lääkkeistä ja teollisuuden raaka-aineista. Tarpeellista olisikin käydä enemmän huoltovarmuuskustelua kaikista edellä mainitusta asioista. Muutosten myötä raakaöljyn ja öljytuotteiden varastojen käytettävyyden sääntely täsmentyisi vastaamaan nykyistä tarkemmin direktiivissä jäsenvaltioiden velvollisuutta ylläpitää raakaöljy- ja/tai öljytuotevarastojen sääntelyä, kuitenkin niin, että käytännön toiminta säilyisi nykyisenä. Esityksestä ei seuraisi, että noudatettuja käytäntöjä olisi muutettava.

Suomen energiaomavaraisuus on alhainen, vain noin 35 prosenttia. Olemme riippuvaisia tuontienergiasta. Käytännössä kaikki raakaöljy, kivihiili ja maakaasu tuodaan Venäjältä. Vuonna 2014 näiden osuus oli yli 60 prosenttia. Sen lisäksi, että huolehdimme varmuusvarastojen riittävydestä ja käytettävyydestä velvoitteiden mukaan, meidän pitäisi pyrkiä omavaraisuuden parantamiseen. Vaikka energian saatavuus on nyt hyvä, aina pitäisi varautua alueen mahdollisiin toimintaympäristön muutoksiin. Suomen kylmä ilmasto, syrjäinen sijainti, riippuvuus merikuljetuksista ja pitkät kuljetusetäisyydet ovat erityispiirteitä, jotka vaikuttavat huoltovarmuuden tavoitteisiin ja keinovalikoimaan.

Arvoisa puhemies! Suomessa on korkeasti kehittynyt teknologia ja runsaasti sellaisia vahvuuksia, jotka auttavat ylläpitämään kansallista huoltovarmuuttamme. Energiantuontimme olisi puolitettavissa hyödyntämällä monimuotoisia ja runsaita luonnonvarojamme. Turpeen ja hakkeen käyttö lämmöntuotannossa, puu ja olkipohjaiset polttoaineet ja biokaasun käyttömahdollisuudet ovat hyviä esimerkkejä päästäksemme lähemmäs energiaomavaraisuutta.

**14.07 Reijo Hongisto ps:** Arvoisa herra puhemies! Maassamme on varmuusvarastoitu öljytuotteita kauan ennen kuin EU ja IEA ovat määritelleet jäsenmailleen velvoitteensa. Öljyjen varmuusvarastointiin on ollut selkeät syyt: maamme täydellinen riippuvuus öljyjen tuonnista ja maamme syrjäinen, saarimainen sijainti. Öljytuotteiden varmuusvarastoinnista vastaa Huoltovarmuuskeskus ja öljyjen maahantuoja, joille on säädetty velvoitevarastointi. Maahamme on käytännössä varastoitu noin viiden kuukauden kulutusta vastaava määrä polttoaineita. EU:n ja IEA:n velvoite on vain 90 päivää eli kolme kuukautta.

Nykyiseen lakiin esitetään lisättäväksi raakaöljy- ja öljytuotteiden varmuusvarastojen saatavuutta ja käytettävyyttä koskevat säännökset. Samassa yhteydessä muutetaan tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annettua lakia tekemällä siihen tarkennus, jonka mukaan maahantuoja olisi velvollinen varastoimaan raakaöljyä ja öljytuotteita siten, että ne ovat käytettävissä. Lisäykset johtuvat EU:n tekemästä tarkastuksesta ja sen tämän johdosta viime syksynä antamasta lausunnosta, joka velvoittaa Suomen tarkastamaan kansallisia lakejaan. Muutosten myötä raakaöljyn ja öljytuotteiden varastojen käytettävyyden sääntely täsmentyisi vastaamaan nykyistä tarkemmin direktiiviä jäsenvaltioiden velvollisuudesta ylläpitää raakaöljy- ja öljytuotevarastojen sääntelyä, kuitenkin niin, että käytännön toiminta säilyisi nykyisenä.

Arvoisa puhemies! Näin ollen esitys ei mielestäni sen enempää heikennä kuin paranna maamme öljytuotteiden huoltovarmuutta, mutta pidän kuitenkin tärkeänä, että huoltovarmuus säilytetään suurempana kuin EU ja IEA velvoittavat. — Kiitoksia.

**14.09 Pia Viitanen sd:** Arvoisa puhemies! Kun puhutaan energian saatavuudesta ja huoltovarmuudesta, se on aina tärkeä asia ja se antaa mahdollisuuden myös yleisesti ja yhteiskunnallisesti miettiä energiapolitiikkaa ja kaikkea siihen liittyvää. Myös tässä seuraavassa

## Pöytäkirja PTK 37/2016 vp

asiassa puhumme muun muassa polttoaineiden valmisteverosta, ja, puhemies, sen takia haluaisinkin palauttaa tässä yhteydessä mieleen keskustelua, jota viime viikolla kävimme valtiontalouden kehyksistä ja esityksistä muun muassa sen suhteen, että maan hallitus on nyt nostamassa bensaveroa. Haluaisin nyt tässä vielä hämmästellä sitä, että kuinka ihmeessä tämä oli mahdollista, sillä mehän kaikki muistamme, että tietenkin vaaleihin kuuluu se, että lupauksista pidetään kiinni, ja oli hämmästyttävää, että esimerkiksi perussuomalaisten puheenjohtaja Timo Soini vielä ennen vaaleja kovasti kritisoi bensaveron korotuksia. Hän sanoi: "Arvoisa hallitus, bensaveron on tasaveron, ei sitä pumpulla kysytä, paljonko on tili tai eläke. Sama hinta, se on tasaveron." Ja nyt haluaisin tässä salissa palauttaa mieliin tämän viime viikon keskustelun siitä näkökulmasta, miten ihmeessä näin pääsi käymään ja miten tämä on mahdollista, ja varsinkin, kun ajattelee esimerkiksi Suomea kokonaisuutena, sen harvaan asuttuja seutuja ja ihmisiä, jotka autoa tarvitsevat ja työssä käyvät. Ennen vaaleja puhe tästä oli täysin erilaista kuin missä nuotissa se sitten vaalien jälkeen kävi.

**14.11 Antero Laukkanen kd:** Arvoisa herra puhemies! Huoltovarmuus ja omavaraisuus ovat merkittäviä turvallisuustekijöitä, ja kuten täällä edustaja Mäkipää totesi, niin pitäisi-kin huomattavasti paljon enemmän keskustella näistä asioista, siitä, mikä niiden tila Suomessa on, jos kansallisia kriisejä tai ulkoista uhkaa joudumme jossain vaiheessa kokemaan. Toivoisinkin, nyt kun tässä hieman tätä asiaa parannellaan ja tuodaan lisävelvoitteita tuontiöljy-yhtiöille, että jatkossa tulisi sellainen tilanne, jossa voitaisiin käydä asiallinen ja laaja keskustelu siitä, mikä on Suomen todellinen huoltovarmuus ja omavaraisuus.

**14.12 Hannu Hoskonen kesk:** Arvoisa herra puhemies! On hyvä, että huoltovarmuudesta kannetaan huolta ja lainsäädäntö asetetaan sille tasolle, että se on vähintään riittävää. Sanoisin kuitenkin, että ne velvoitteet, joita Euroopan unioni meille asettaa, eivät välttämättä ole riittäviä tällaiselle pohjoiselle valtiolle kuten Suomi. Pitää muistaa, että me olemme jatkuvasti merireittien takana, me olemme eräänlainen saareke, jonka on huolehdittava siitä, että kaikissa olosuhteissa huoltovarmuus toimii myös öljyvarastojen osalta.

Suurta murhetta kannan siitä, että tässä maassa ei ole kotimaisilla polttoaineilla pidetty ollenkaan niin kunniakkaasti kiinni huoltovarmuudesta kuin öljyn osalta on pidetty. On aivan käsittämätöntä, että meillä on valtavan luonnonvarat, joiden käyttöä sitten yritetään estää kaikin keinoin. Turve on siitä erittäin hyvä esimerkki. Meillä on loistava oma polttoaine. Yhdistettynä kotimaisen puun polttoon se antaisi meille valtavan työmahdollisuudet, pienentäisi meidän ulkomaan velkaa ja ennen kaikkea toisi valtiolle ja kunnille verotuloja. Työttömyys maksaa meille valtavan paljon, siitä ei teille kannata luennoida, mutta onhan käsittämätöntä, että kun turve-sana mainitaan, niin ihmisillä heti alkaa eduskunnassa valtava huuto siitä, että ei saa tehdä, ei saa tehdä sitä eikä tätä.

Edustaja Pia Viitanen omassa puheenvuorossaan jatkoi uskollista linjaansa valtiontalouden oikaisutoimenpiteitten vastaisesti. Se tilanne, missä aikanaan oltiin, ja tämä, kun nyt jouduttiin hieman polttoaineveroa korottamaan: ne ovat kaksi eri maailmaa. On ihan eri asia puhua politiikkaa kuin kantaa vastuuta, ja edustaja Pia Viitanen äskeinen puheenvuoro kuului juuri tähän kategoriaan. Kyllä on helppo arvostella, jos taloutta yritetään oikaista. Kunnia niille, jotka tekevät sen työn, eikä huudella sieltä perästä sen jälkeen, että tuo oli väärin sammutettu tai vielä enemmän väärin sammutettu. Toivoisin kuitenkin, että jalat ovat maassa ja pidetään järki päässä, ettei nyt takerruta lillukanvarsiin.

## Pöytäkirja PTK 37/2016 vp

**14.14 Pia Viitanen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kyllä minusta vastuunkantoa on myös se, että kannetaan vastuuta omista puheista: mitä ollaan ennen vaaleja puhuttu ja luvattu äänestäjille. Esimerkiksi juuri mainittu Timo Soini syytti keskustan Sipilää ideasta nostaa bensaveroa ja kertoi, että siitä kärsivät työttömät ja vähävaraiset sekä jokainen työssään autoa tarvitseva duunarista maatalousyrittäjiin — maalta pakeneminen jatkuu. Tällaisia arvoisat perussuomalaiset puhuivat ennen vaaleja. Vaalien jälkeen tapahtuu toista. Tätä vastuuta minä peräänkuulutan.

Ja kyllä minä huomasin, että on täällä keskustallakin ollut ennen vaaleja tämänkaltaisia äänensävyjä. Esimerkiksi edustaja Kalmari on kysynyt, (Eduskunnasta: Ryhmän varapuheenjohtaja!) miksi haluatte nostaa bensaveroa, kiinteistöveroja, kunnallisveroa, muita tasaveroja. Mitä tämä hallitus tekee? Se tekee juuri näin kuin mistä ennen vaaleja puhuttiin toisinpäin, ja tästä, edustaja Hoskonen, oli kysymys minun puheenvuorossani.

**14.15 Jari Myllykoski vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! On hienoa, että hallituspuolueen kansanedustajat tukevat toisen hallituspuolueen ministeriä ja puheenjohtajaa, mutta täytyy sanoa, että hieman löysää se on. Kyllä politiikan realismiin kuuluu se, että katsotaan niitä asioita, mitkä ovat periaatteellisia olleet, ja silloin pitää hallituspuolueessa ainakin kestää se, että asia otetaan esille ja siitä puhutaan täällä. Eiväthän näkemykset voi vaihtua muutaman kuukauden aikana mustasta valkoiseen.

Ja se, mikä tässä pitää nähdä, on se, että polttoainevero on tasavero. Ei siellä mittarilla todellakaan katsota, paljonko sitä eläkettä on, ja minä toivoisin, että tämä lause tulee rehellisesti myös perussuomalaisten suusta toistaen.

**Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen:** Ja viimeinen vastauspuheenvuoro, edustaja Lindtman.

**14.16 Antti Lindtman sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Todellakin on niin. Se vastuu, mikä on meidän kansanedustajien se kaikkein suurin vastuu, mikä meidän pitää kantaa, on vastuu omista sanoistamme.

Arvoisa puhemies! Kun kyse on huoltovarmuudesta, niin otanpa nyt tähän liittyvän sitaatin. "Liikennepolttoaineveromme ilman huoltovarmuusmaksuakin on noin kaksinkertainen EU:n minimitasoon nähden. Kaikkia polttoaineveroja tulisi laskea, jotta kotitalouksien ostovoimaa voidaan parantaa ja teollisuuden kilpailukykyä kohentaa." Näin sanoi ja vaati puolueen puheenjohtaja, nykyinen ministeri Soini vain muutamaa viikkoa ennen viime vaaleja. Siis kun kyse on siitä, oliko tavoitteena, täällä on puolueita, jotka sanoivat, että bensiiniverolle ei tehdä mitään, mutta täällä on yksi puolue, joka lupasi sitä laskea, ja lopputulos on nyt se, että sadalla miljoonalla se nousee ja keskusta (Puhemies koputtaa) tämän hyväksyy Soinin perässä.

**Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen:** Mennään puheenvuorolistaan. Edustaja Lindtman, onko teillä vielä puhehaluja?

**14.17 Antti Lindtman sd:** Arvoisa puhemies! (Hannu Hoskonen: Ei ole asiaa enää!) Kun todella kyse on tästä huoltovarmuusmaksusta, joka vaikuttaa tähän polttoaineen hintaan, niin sen takia mielestäni on oleellista keskustella nyt myös tästä polttoaineen hinnasta. Yksi asia on kyllä ihmetellyt tässä salissa, nimittäin viime vaalikaudella eduskunnassa

## Pöytäkirja PTK 37/2016 vp

puhuttiin paljonkin polttoaineeverosta. Paljonkin puhuttiin tasaverosta todella niin, että siinä bensapumpulla ei kysytä sitä lompakon paksuutta, paljonko on tili tai paljonko on eläke, kuten edustaja Soini silloin sanoi. Muistan, että silloin erityisesti perussuomalaisten edustajat olivat kovasti äänessä. Nyt tässä keskustelussa voi kuulla sen hiljaisuuden, joka on hallituspuolue perussuomalaisten kansanedustajien keskuudessa. Itse ajattelin, että todella on niin, että en minä nyt usko eikä kukaan usko, että perussuomalaiset pystyvät keskeisiä vaalilupauksia pitämään, mitä tulee Kreikkaan ja näihin muihin, mutta tämän yhden asian osalta minutkin sai Soini uskomaan, että tästä perussuomalaiset pitävät kiinni. (Ben Zyskiewicz: Tuo ei taida olla totta!) — Kyllä minä hieman uskoin, että perussuomalaiset pitävät tästä lupauksesta kiinni. — Vain alle vuosi vaalien jälkeen tämänkin lupaus on syöty.

Kyse on siitä, onko tässä vaihtoehtoja. (Pirkko Mattila: Aina on vaihtoehtoja, kyllä!) Ainoa vaihtoehto ei ollut tämä ruuan arvonlisävero. Vaihtoehto olisi ollut laittaa esimerkiksi nämä sijoitusvakuutukset verolle, jolla olisi saatu samansuuruinen summa, mutta tätä vaihtoehtoa tietoisesti hallitus ulkoministeri Soini etunenässä ei halunnut ottaa käyttöön vaan haluaa, että bensiiniveroa korotetaan ja duunarit maksavat.

**Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen:** En myönnä enää vastauspuheenvuoroja tässä vaiheessa.

**14.19 Toimi Kankaanniemi ps:** Arvoisa puhemies! Huoltovarmuusasiasta olen täysin samaa mieltä kuin edustajat Mäkipää ja Hongisto edellä puhuivat ja myös edustaja Hoskonen. Mutta tähän bensaveroon nyt totean sen, että silloin kun puheenjohtaja Soini tuosta puhui, niin bensiinin hinta oli pari—kolmekymmentä senttiä korkeampi kuin tänä päivänä ja siihen tilanteeseen korotus olisi ollut kyllä kohtuuton. Mutta nyt kun hinta on rajusti pudonnut, on aivan loogista, että sitä nostetaan hieman ja sillä korvataan makeisveron tuoton poistuminen, jonka EU kielsi, käsittämätöntä sinänsä. Vaihtoehtoja toki on.

Kysyn kuitenkin sosialidemokraateilta: Te 20.3.2015 eli kuukausi ennen eduskuntavaaleja ilmoititte, että teidän ohjelmassanne leikataan indeksikorotuksia niin, että 800 miljoonaa euroa säästyy valtion julkisia menoja. Tänä päivänä tiedämme, että indeksikorotuksia leikkaamalla ei saada yhtään senttiä, koska inflaatio on ollut nollassa ja indeksikorotuksia ei tule. Teidän vaalilupauksenne oli siis noin 800 miljoonan leikkauskohteesta, jota ei ole. Millä te katatte tänä päivänä vaihtoehtobudjettinne tältä osin? Autoveron osalta te vastustitte sen leikkaamista, niin kuin hallitus teki. Se on tuottanut 10—20 miljoonaa enemmän kuin olisi teidän mallinne tuottanut. Teillä on valtava aukko vaihtoehtobudjetissanne ja olette pettäneet täysin vaalilupauksenne.

**14.21 Pirkko Mattila ps:** Arvoisa puhemies! Ei tätä Suomea todellakaan puheilla lämmitetä eikä autoja tankata. Ja niin kuin tässä edustaja Kankaanniemi totesi, niin pumppuhinta todellakin siellä huoltoasemilla on hyvinkin laskusuunnassa. Ja valtion budjetti ja hallitusohjelmahan ovat kokonaisuuksia. Ja nyt hallitusohjelmahan on nostanut eritoten täällä osiossa "Biotalous ja puhtaat ratkaisut" meidän energiapolitiikkaan haettavaksi aivan uusia linjoja, jollaisia en kyllä ole SDP:n avauksissa näiden vuosien saatossa nähnyt — vai mitä, häh? Mutta huoltovarmuus pitää nähdä osana nimenomaan kokonaisturvallisuutta. Me olemme todellakin tuonnin varassa ja Itämeren kautta, eikä siellä kummoistakaan kriisiä välttämättä tarvita, jotta siellä tuonti voi häiriintyä. Ja ihmeen sitkeästi edelleen Suomi on Euroopan unionin kanssa kiinni fossiilitaloudessa.

## Pöytäkirja PTK 37/2016 vp

Ja se, mitä edustaja Hoskonen sanoi tästä turpeen käytöstä, on aivan totta. Se on kotimaista, hitaasti uusiutuvaa mutta täysin kotimaista energiaa — ja uusiutuvaa, toisin kuin kivihiili, toisin kuin öljy. Ja mainitsenpa edelleenkin, että sitä öljyä porataan hyvinkin kyseenalaisissa paikoissa: merenpohjissa, herkillä alueilla, arktisilla alueilla. Meillä olisi todellakin varaa muuttaa energiakauppatasetta positiiviseksi nimenomaan kotimaisen energian avulla ja sitä kautta parantaa huoltovarmuutta, niin kuin täällä monissa puheissa on todettu.

**Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen:** Arvoisat edustajat, täällä on joukko varsinaisia pyydettyjä puheenvuoroja. Minä myönnän ne puheenvuorot, ja niiden jälkeen sitten jatketaan debatilla.

**14.22 Hannu Hoskonen kesk:** Arvoisa herra puhemies! Todellakin tämä huoltovarmuusasia on tärkeä, ja pidän sitä ihan järkevänä, että Suomi nostaa oman rimansa niin korkealle, että pystymme kaikissa olosuhteissa energiataloutemme itse hoitamaan niin hyvin, ettei tarvita vieraan apua.

Edustaja Mattila äsken puheenvuorossaan tämän turpeen nosti hyvin esille: on aivan käsittämätön tilanne Suomessa, että kansakunta ostaa melkein kymmenellä miljardilla eurola vuodessa energiaa ja samaan aikaan aktiivisesti tehdään töitä — kaiken maailman viherpipertäjät yrittävät tehdä kaikkensa — että kotimaisen energian käyttö estetään. Esimerkiksi kotikunnassani Ilomantsissa on toistasataa ihmistä joutunut työttömäksi tämän järjettömyyden edessä. Valtava määrä ihmisiä. He ovat työttömyyskortistossa, urakoitsijat ovat lopettaneet, ja jokainen — laskin yhtenä iltana ihan paperilla, kuinka paljon tämä maksaa Suomen valtiolle — traktoriyksikkö, joka tekee turvesuolla työtä suomalaisen energian hyväksi, maksaa vuodessa veroa suurin piirtein 20 000 euroa kaikkine kuluineen Suomen valtiolle joko veroina tai veroluonteisina maksuina ja muina maksuina, arvonlisäverona ja niin edelleen, ja tämä meillä kielletään, ja samaan aikaan maksetaan ulkomaille kymmenellä miljardilla energiarahoja. Eihän tässä ole mitään järkeä.

Ja sitten täällä vielä ihmetellään sitä, että 2 senttiä nousee polttoainevero: se on selvä asia, pitää nyt jokaisen ymmärtää kansanedustajana ja kampanjoita käyneenä, että vaalipuheet ovat vaalipuheita, vaaliohjelmat ovat vaaliohjelmia, mutta hallitusohjelma on se, jonka mukaan mennään. (Pia Viitanen: Oijoi!) Edustaja Pia Viitanen on tässä talossa varmasti yksi kokeneimpia siinä, mitä on torilla puhunut Tammelassa ja mitä on sitten täällä politiikka — varmaan yhtä lähellä tosiaan kuin yö ja päivä tai juhannus ja jouluku. Mutta ei siihenkään ole politiikan teko teiltä loppunut. Ihmettelen vain noita kielikuvia, että 2 senttiä meinaa kaataa maailman, ja samaan aikaan 10 miljardilla ostetaan velkaiseen maahan energiaa. Kyllä teillä pitää ainakin mittasuhteissa olla pikkuisen järkeä. Tällaisessa pilkkujen viilaamisessa en näe kovin paljoa järkeä. Toivon, että palataan järkevään politiikkaan ja ruvetaan käyttämään kotimaista energiaa. Öljyä voidaan aina tuoda, mutta kotimaisen energian...

**Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen:** Nyt minä pyydän edustajaa tänne pönttöön, mikäli hän haluaa jatkaa.

Ei halua jatkaa.

## Pöytäkirja PTK 37/2016 vp

**14.24 Simon Elo ps:** Arvoisa herra puhemies! Huoltovarmuuden turvaaminen on tietysti tärkeä asia, mutta sosialidemokraatit tuntuvat näkevän tärkeäksi puhua tässä yhteydessä myös eri puolueiden vaaliohjelmista ja siitä, mitä ollaan tehty ja mitä ei. Tässä tulee mieleen vanha lastenlaulu: "maailmassa monta on ihmeellistä asiaa, ja ne hämmästyttää, kummastuttaa pientä kulkijaa". Luulin, että se on lastenlaulu, mutta se taitaakin olla sosialidemokraattien vappulaulu — niin moni asia teitä hämmästyttää ja kummastuttaa, suorastaan hämmästyttää.

Ja mitä ollaan tehty: Niin kuin te hyvin tiedätte, aina kaikki on vaihtokauppaa. Jotain saa, jotain täytyy antaa. "Autoveroa lasketaan tuntuvasti" oli yksi perussuomalaisen tavoitteista. Kehitysapua leikataan 300 miljoonaa, mitä te olette pitäneet täysin epäinhimillisenä, mutta se oli meidän linjauksen mukainen teko. Eilen keskusteltiin ulkomaalaislain muutoksesta siihen liittyen, että perheen yhdistämisen määritelmää tiukennetaan turvapaikanhakijoiden osalta. Sitäkin te vastustitte, monet teistä, esimerkiksi edustaja Tuppurainen, hyvin voimallisesti, kun taas sitten edustaja Lindtman ryhmänjohtajana piti tätä suorastaan kannatettavana. Teidän kannattaa varmaan ryhmässä, edustajat Rinne ja Lindtman, hieman harjata teidän edustajianne, että tiedetään, mikä on sosialidemokraattien linja niin suuressa kysymyksessä kuin esimerkiksi maahanmuutto, pakolaistilanne, joka on miljardiluokan kysymys, (Välihuutoja sosialidemokraattien ryhmästä) monta kertaa suurempi kysymys kuin mikään bensaveron tai edes autoveron. Miljardiluokan kysymys. Ottakaa siihen kantaa ja tulkaa sitten puhumaan meille lisää.

**14.26 Olavi Ala-Nissilä kesk:** Arvoisa herra puhemies! Tässä ei liene kovin paljon tarpeen todellakaan käydä laajempaa budjettikeskustelua, varsinkin kun tässä muun muassa edustaja Mattila käytti aivan erinomaisen puheenvuoron. Syyllistyn kuitenkin siihen itsekin toteamalla, että tässä tämä pieni polttoaineen hinnankorotus on yksi vaihtoehto ja käypä vaihtoehto tässä, kun viime kädessä nyt budjettia tasapainotetaan. Edustaja Kankaanienikin puheenvuorossaan viittasi, että tässähän on myöskin tämä katto, että jos hinta nousee, niin tähän kysymykseen sitten palataan. Varmasti on niin, että kun talouden tilanne on tällainen, niin meidän pitää näihin suuriin talouden kysymyksiin, talouskasvuun, yhteiskuntasopimukseen, asettaa painopiste. Kun katson tätä vaihtoehtobudjettia, niin liikkumavara on aika olematon eikä mitään todellisia vaihtoehtoja kuitenkaan suuressa mitassa hallituksen linjaan ole olemassa.

**14.27 Pia Viitanen sd:** Arvoisa herra puhemies! Kohtuullisen pitkällä parlamentaarisella urallani en olisi uskonut näkeväni sellaista päivää. Puhemies, en olisi uskonut näkeväni päivää, että perussuomalaiset tässä salissa syvään rintääneen puolustavat bensaveron korotuksia, syvään rintääneen. Minä toivon, että nämä pöytäkirjat vielä joskus pengotaan ja katsotaan ja luetaan ja hämmästellään. (Välihuutoja) On muuten aihetta hämmästellä ja kummastella. Uskoisin, että kovin kevyeen sävyyn se äänestäjä siellä Tammelantorilla tai muualla, jolle näitä lupauksia on annettu...

**Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen:** Edustaja Viitanen, sekä puhemiehistö että myöskin puheenne kirjaajat tykkäisivät, jos puhuisitte siihen mikrofoniin.

Mielelläni puhun teille, arvoisa puhemies! — Eli nämä äänestäjät siellä Tammelantorilla eivät varmasti, puhemies, ota kovin kevyesti sitä asiaa, että täysin päinvastoin kuin pe-

## Pöytäkirja PTK 37/2016 vp

russuomalaiset ennen vaaleja lupasivat, he toimivat ja vieläpä puolusteleivat kovinkin kevyeen ja naureskelevaan sävyyn näitä petettyjä lupauksia.

Aivan kuten edustaja Lindtman täällä aiemmin sanoi, niin kyllä siinä vaiheessakin tiettenkin ihmetytti, kun toisin kuin luvattiin Kreikkaan sitten annettiin kolmas tukipaketti. Si tähän täällä yleisesti nimitetään Soini ykköseksi. Luulin, että tässä oli kaikki. Mutta kun nyt sitten täällä puolustellaan jo bensaveron korotuksia, niin kyllä tässä silloin on aihetta tähän salidebattiin toden totta. (Puhemies koputtaa)

Puhemies! Kun me puhumme politiikan vaihtoehtoista, niin sekin olisi minusta rehtiä, arvoisat perussuomalaiset, että annetaan ihan oikea todistus lähimmäisestä. Ei anneta väärää todistusta lähimmäisestä. Kun puhutaan vaikkapa SDP:n vaihtoehtobudjetista, niin me emme koskaan siinä emmekä ennen vaaleja ole tehneet sellaista linjanvetoa, että me leikkaisimme kaikista vähimmäisetuuksista, päinvastoin. Tietenkin kun perussuomalaisetkin ennen vaaleja kantoivat huolta ostovoimasta, nyt he paitsi tekevät indeksileikkauksia, leikkaavat pienituloisempien ostovoimaa, sosiaaliturvaa, vieläpä sitten nostavat bensaveron. Eli tässä mennään, puhemies.

**Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen:** Arvoisat kansanedustajat, minä pyydän kiinnittämään huomiota päiväjärjestyksen tätä asiakohtaa koskevaan otsakkeeseen, hallituksen esitys laeiksi huoltovarmuuden turvaamisesta.

**14.29 Toimi Kankaanniemi ps:** Arvoisa puhemies! Kyllähän tämä polttoainekysymys on mitä tärkeimmässä määrin huoltovarmuuskysymys, ja siihen liittyvä hintakysymys on myös osa sitä.

Nyt kyllä edelleen muistutan sosialidemokraatteja teidän vaalilupauksestanne 20.3.2015. (Pia Viitanen: Älkää antako väärää todistusta lähimmäisistänne!) 800 miljoonaa indeksien korotusten leikkauksia. Missä ne tänä päivänä ovat? Teidän lupauksenne on petetty. Viime vaalikaudella te ette tehneet oikeastaan mitään muuta kuin alensitte rajusti sosialidemokraattien ehdotuksesta yhteisöveroä, niin rajusti, että tänä päivänä sitten maksetaan mahtavia osinkoja. Se on oikeastaan ainoa työn tulos, mitä teiltä neljässä vuodessa tuli. Ette te tätä huoltovarmuusasiasiaan varmaan paljon miettineet. (Välihuutoja)

Kaiken kaikkiaan palautan vielä sen asian, tosiasian, että silloin kun Timo Soini lupasi, että polttoaineveroihin ei kosketa, bensiinin hinta oli monta kymmentä senttiä korkeammalla kuin tänä päivänä. On aivan loogista, että sillä nyt kerätään se puuttuva osa, jonka EU-komissio jostakin järjettömästä syystä kielsi ottamasta makeisverona.

Tämä on vaihtoehto, jota nyt käytettiin, ja mielestämme se on ihan käypäinen malli, vaikka se on totta kai kipeä niille, jotka joutuvat — ja meille kaikille, jotka joudumme — sen maksamaan. Mutta se on nyt tähän sopiva, kun hinta on näin alhaalla, ja niin kuin edustaja Ala-Nissilä totesi, siinä on tämä katto. Kun hinta nousee 80 dollarin yläpuolelle barrelilta, niin silloin asiaa tarkastellaan. Kyllä te teitte myös monia sellaisia päätöksiä, jotka ovat kipeitä veronmaksajille mutta keveitä pääoman omistajille, joita te suositte.

**14.31 Pia Viitanen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kyllä perussuomalaisilla itsellään tuntui olevan kovastikin vaihtoehtoja ennen vaaleja näille bensaveron korotuksille. Te halusitte muun muassa säätiöiden verotusta, mutta teittepä senkin esityksen niin, että Soinin oma säätiö olisi jäänyt näiden suursäätiöiden verotusten ulkopuolelle.

## Pöytäkirja PTK 37/2016 vp

Teillä oli silloin vaihtoehtoja. On jännä asia, puhemies, että näin vaalien jälkeen perussuomalaisten vaihtoehdot loppuvat. He ovat kokoomuslaisen politiikan jatke, ja sanotaan, että ei ole vaihtoehtoja, leikataan köyhiltä, leikataan sosiaaliturvaa, leikataan koulutuksesta, tehdään huonoa talouspolitiikkaa, nostetaanpa vielä bensaveroa ja tehdään Kreikan tukipaketteja. Kaikki vaihtoehdot ovat kuihtuneet pois ja muuttuneet päälaelleen siitä, mitä perussuomalaiset lupasivat, ja se on minusta, arvoisa puhemies, sen kysymyksen arvoinen, mikä täällä heitettiin: Missä on kuluttajansuoja? Missä ovat teidän lupauksenne äänestäjille? Minä en usko, kun edustaja Kankaanniemi siellä Keski-Suomessa menee torille, että ihmiset sanovat, että niin, kyllähän me ymmärrämme, että puhuitte toista ennen vaaleja ja nyt tietenkin puhutte toista, luonnollisesti. (Puhemies koputtaa) Ja, puhemies... [Puhemies keskeytti puheenvuoron puheajan ylityttyä.]

**14.33 Pirkko Mattila ps:** Arvoisa puhemies! Voi tätä populismin määrää! En ole edelleenkään kuullut tästä huoltovarmuudesta nimenomaan SDP:n vaihtoehtoa siihen, millä tavalla lähdetään rakentamaan uutta energiapolitiikkaa Suomeen, mikä on kirjoitettu sinne hallitusohjelmaan, joka on kokonaisuus tuon koko talousarvion kanssa. Kyllä minä suureen rintaääneen puolustan sitä hallitusohjelman kokonaisuutta, energiakäänteen tekemistä Suomeen, ja minua todellakin kiinnostaa kotimainen energia ja sitä kautta saatava työllisyys ja verotulot tälle kansantaloudelle. Siis ei se lämpö tule patterista, vesi hanasta eikä ruoka kaupasta. Näin se vain on. Eli energiapolitiikassa pitää etsiä aivan uusia avauksia, joihin nyt on tässä uudessa hallitusohjelmassa mahdollisuus nimenomaan siinä osiossa, kun puhutaan biotaloudesta ja puhtaasta ratkaisusta. Tällaista teillä ei, arvoisa SDP, ole ollut vaaliohjelmassanne eikä vaihtoehtobudjeteissanne mukana.

Ja lopuksi vielä: Senkö tälle EU:lle ja EU-politiikan ymmärrykselle mahtaa, että menivät sen makeisveron kieltämään? Tässä on jouduttu sitten, aivan oikein, hakemaan uusia ratkaisuja asialle ja tekemään niitä uusia ratkaisuja nimenomaan sen pumppuhinnan ollessa matala — ja siihen on valmius palata, jos öljyn hinta barrelilta tulee tulevaisuudessa nousemaan.

**14.34 Antti Lindtman sd:** Arvoisa herra puhemies! On todella tärkeätä, että me pidämme suomalaisesta huoltovarmuudesta kiinni. Meillä on kansainvälisestikin katsoen erinomaisen hyvällä tasolla huoltovarmuus, ja sen takia tämänkaltaiset esitykset ovat kannatettavia. Tosin on syytä muistaa, että huoltovarmuusmaksut maksetaan joka päivä siellä bensapumpulla.

Arvoisa puhemies! Minun täytyy vähän kyllä liittyä näihin Pia Viitasenkin mainitsemiin hämmästyksiin tässä, että kun viime vaalikaudella täällä perussuomalaiset niin innokkaasti puhuivat tästä polttoaineverosta ja kovasti olivat sitä mieltä, että bensiinin hintaa pitäisi saada alas, niin nyt, kun tästä olisi hyvä mahdollisuus keskustella tämän asian yhteydessä, kun tämä tähän relevantisti liittyy, täällä perussuomalaiset haluavatkin puhua aivan muista asioista. Täällä haluaa edustaja Kankaanniemi puhua leikkauksista, ja edustaja Elo halusi puhua maahanmuutosta. Ei tämä olisi tullut kuuloonkaan viime kaudella. Kyllä viime kaudella tällaisessa tilanteessa edustaja Turunenkin olisi jo nyt pyytänyt vastauspuheenvuoroa nimenomaan bensaverosta.

Arvoisa puhemies! On toki niin, että hallitusohjelma on aina eri puolueiden välinen kompromissi eikä tietenkään mikään puolue sinne aina sellaisenaan omaa ohjelmaansa saa. Mutta tässä salissa on yksi henkilö, joka muistutti meitä vaalilupauksen merkityksestä. Hän

## Pöytäkirja PTK 37/2016 vp

totesi: "Yhdenkään vakavasti hallitukseen pyrkivän puheenjohtajan ei pidä antaa löysiä vaalilupauksia." Näin sanoi Timo Soini vain muutamaa viikkoa ennen vaaleja. Edustaja Mattila, (Puhemies koputtaa) pyrkikö perussuomalaiset hallitukseen vakavasti vai ei?

**Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen:** Nyt, edustaja Lindtman, aikaanne on lopussa puheenvuoron suhteen.

**14.36 Kaj Turunen ps:** Arvoisa puhemies! En ollut hallitusneuvotteluissa siinä vaiheessa, kun hallituksesta neuvoteltiin — hallitusohjelmaneuvoittelussa kyllä olin — niin että olen jäävi vastaamaan siihen, pyrkikö perussuomalaiset vakavasti hallitukseen, mutta hallituksessa olemme.

Haluaisin käyttää kyllä hiukan samanlaisia termejä kuin edustaja Viitanen. Minä olen ihan oikeasti hämmästynyt, olen ihmeissäni, kun te puhutte säätiöitten verottamisesta. Minä istuin viime vaalikaudella lakivaliokunnassa käsittelemässä säätiölakia, jossa oli mukana myöskin säätiöitten verotus. Sosialidemokraatit eivät halunneet suursäätiöitä verolle. Se olisi ollut viime vaalikaudella mahdollista. Tätä vaalikautta ei ole vielä loppuun katsottu.

Mitä tulee tähän huoltovarmuusasiaan, jota maksetaan siellä mittareilla, niin kyllä minun mielestäni on niin, että jos kuluja on kymppi ja rahaa on 9 euroa eli se 1 euro pitää jostakin saada, niin jos on pakko se jostakin ottaa, mieluummin ei oteta sitä köyhiltä, opiskelijoilta, vammaisilta, sairailta ja niin edelleen, koska öljyn maailmanmarkkinahinta on todellakin niin alhaalla. Minä sanon, että se on pieni korotus, väliaikainen korotus, tämä 2 senttiä bensalitrin hinnassa, niin että se on oikeudenmukaisempi kuitenkin kuin ottaa niiltä kaikista vähäosaisimmilta, mikä olisi tämä edustaja Viitanen vaihtoehto. (Pia Viitanen: No nyt, nyt, nyt!)

**14.38 Toimi Kankaanniemi ps:** Arvoisa puhemies! Kyllä sosialidemokraattien vaalilupauksissa oli paljon sellaista, mitä te ette ole vaihtoehtobudjettiinne enää pystyneet sisällyttämään, ja se merkitsee sitä, että te olette velkaannuttamisen tiellä vaihtoehtonne kautta. Te esimerkiksi esititte pohjoismaista rahoitusveroa marras-joulukuun vaihteessa. Eihän siitä millään olisi tämän vuoden budjetin katteeksi saatu sitä 230 miljoonaa euroa, eli teidän vaihtoehdoltanne on pohja pudonnut pois.

Mitä tulee tähän polttoainehuoltovarmuuteen ja polttoainekysymykseen, niin mielestäni fossiilisen polttoaineen eli öljyn eli bensan verotuksen pitäminen hieman korkeammalla tasolla ja kotimaisten uusiutuvien polttoaineiden suosiminen on juuri oikeaa talouspolitiikkaa, oikeaa ympäristöpolitiikkaa. Sama oli autoveron alentamisen perustana. Nyt meille on tullut kymmeniätuhansia uusia, vähäpäästöisiä, ympäristöystävällisiä ja turvallisia autoja sen ansiosta, että hallitus päätti alentaa autoveroa, ja se on vieläpä tuottanut enemmän kuin vanha malli, vanha korkeampi autovero olisi tuottanut. Eli teidän vaihtoehtonne on pohjaton.

Mitä sitten tulee vaalilupauksiin muutoin, niin kyllä se on tietysti tosiasia, että te viime kaudella petitte vaalilupauksenne monessa kohtaa, kun olitte kokoomuksen kanssa hallituksessa. Esimerkiksi velkaa tuli julkiselle sektorille viime vaalikauden aikana 29 miljardia euroa, (Pia Viitanen: Tämä hallitus ottaa enemmän velkaa!) kun kaikki lasketaan mukaan, ja tämän hallituksen aikana on pudottu siitä 2 miljardia per vuosi, eli kuutisen miljardia vähemmän. Näin, edustaja Viitanen, laskekaa asiat oikein ja olkaa rehellisiä.

## Pöytäkirja PTK 37/2016 vp

**Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen:** Edustaja Vähämäki. — Hyvä olisi, jos puheenvuoroissa esiintyisi kuitenkin edes sana "huoltovarmuus". (Naurua)

**14.40 Ville Vähämäki ps:** Kunnioitettu puhemies! Todellakin tässä asiassa keskeistä on se, että pystymme lisäämään omaa polttoainetuotantoamme kansallisesti. Se on se keskeinen asia. Itse asiassa tässä sinänsä hyvässä mutta ehkä hieman polveilevassa keskustelussa ei ole huomioitu sitä, että meillä on kaksi loistavaa biopolttoainetta jalostajaa Suomessa: St1 sekä Neste. Ja itse asiassa St1:n, joka laajentaa jatkuvasti Suomessa, muun muassa Kajaaniin, Cellunolix-bioetanolitehtaan laajennus on yva-vaiheessa nyt. Näkisin näin, että nämä Nesteen sekä St1:n uudet innovaatiot tulevat tulevaisuudessa laskemaan polttoaineittemme hintoja.

Täytyy tässä salissa myöskin huomioida — ja tässä keskustelussa haluaisin antaa oman kunnioitukseni St1:n pääomistaja Mika Anttoselle, joka tänä päivänä on ilmoittanut tekevänsä 1 miljoonan vuosittaisen lahjoituksen pienituloisten perheiden lasten liikunnan tukemiseen, ja tämä on huomattava summa kyllä — että kyllä meidän biopolttoaine- ja polttoainetehtaamme ovat hyvässä tulokunnossa tällä hetkellä, ja uskoisin, että se heijastuu myöskin pumppuhinnoissa kansalaisille tulevaisuudessa. Koetetaan vain jatkuvasti, edelleen kasvattaa sitä, ja kun olikin tämän hallituksen yksi keskeinen tavoite tämä biotaloustukijalka, niin koetetaan kasvattaa sitä tukijalkaa.

**14.42 Peter Östman kd:** Arvoisa puhemies! Kiinnitin huomiota edustaja Turusen lupaukseen, että tämä polttoaineen korotus olisi väliaikainen. Haluaisin nyt vielä siitä vahvistuksen, kun hän kuitenkin on myöskin talousvaliokunnan puheenjohtaja, pitääkö tämä paikkansa, että tämä on nyt väliaikainen.

Viime kaudella, kun KD:kin oli hallituksessa, korotimme tosiaan myöskin polttoaineve-roja, ja se ei ollut meikäläisen mieleen, koska minäkin katson huoltovarmuuskäsitteestä tärkeäksi, että meillä on myöskin täällä kotimaassa toimiva kuljetusala, ja se on tosiasia, että maanteiden tavaraliikenne on täysin riippuvainen dieselöljystä. Nyt siteeraan erästä perussuomalaista kansanedustajaa, joka viime kaudella moitti niitä korotuksia. Hän sanoi näin, että "eikä korvaavaa polttoainetta ole näköpiirissä". Onkos nyt tilanne muuttunut näin radikaalisti muutamassa vuodessa tämän suhteen? Yritimme silloin, KD esitti, viime hallituskaudella, että olisi luotu kuljetusalan yrityksille tällainen palautusjärjestelmä, mutta silloin törmättiin siihen, että Verohallinnolla ja VM:llä oli niin erilaiset hallinnolliset tietojärjestelmät, että tällainen palautusjärjestelmä verotilin kautta ei olisi kuulemma onnistunut. Mutta kysyn nyt hallituksen edustajilta, onko tämä käynyt teillä mielessä, koska tällaisen palautusjärjestelmän kautta pystyisimme turvaamaan myöskin sen, että Suomessa on tulevaisuudessa toimivia kuljetusalan yrityksiä ja kannattavia sellaisia, jotka tuottavat verotuloja.

**14.44 Kaj Turunen ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sanoin, että tämä on väliaikainen, koska on sovittu siitä, että jos öljyn raakahinta nousee yli 80 taalaan barrelilta, niin silloin tämä tarkastellaan uudestaan. Kysymys on siitä, että tämä 2 senttiä per litra on helpompi hyväksyä nimenomaan sen vuoksi, että öljyn maailmanmarkkinahinta on näin alhainen, eli se ei kirpaise sitten paljonkaan, mutta jos pumppuhinta maailmanmarkkinahinnan vuoksi nousee tämän rajan yli, niin sitten tämä ei ole enää voimassa. Mutta se on tässä vaiheessa kuitenkin paljon parempi tapa kuin se, että sitten tulonsiirroista otetaan

## Pöytäkirja PTK 37/2016 vp

tämä tarvittava rahamäärä, mikä olisi käytännössä tarkoittanut sitä huonompiosaisten ihmisten lisäkuormittamista.

**14.45 Pia Viitanen sd:** Arvoisa puhemies! Olen kyllä lukenut näitä sitaatteja matkan varrella, ja tämä on ihan kauheaa katseltavaa äänestäjän kuluttajansuojan kannalta. Ihan tosisaan, perussuomalaiset, vielä ennen vaaleja te halusitte, että polttoaineveroja tulisi laskea, jotta kotitalouksien ostovoimaa voidaan parantaa. Te puhuitte, että tämä on tasavero, tämä on tuhoisa. Nämä kaikki on kuultu. Ja se, mikä tässä nyt on mielenkiintoista, arvoisa puhemies, on se, että kun täällä vedotaan siihen, että on reilumpaa tehdä tämä kuin vaikkapa leikata pienituloisilta, köyhiltä, opiskelijoilta, työttömiltä, lapsiperheiltä, eläkkeensaajilta, niin tämä hallitushan on leikkaamassa juuri näiltä. (Antti Lindtman: Juuri näin!) Tämähän on hallituksen arvovalinta, että te leikkaatte juuri näiltä — ja lisäksi te lisäätte bensan hintaa. Samaan aikaan hallituksen ja perussuomalaisten arvovalinta menee niin, että autoveroa on varaa laskea parisataa miljoonaa. Nämä ovat arvovalintoja. Samaan aikaan perussuomalaiset ja hallitus valitsevat, että ei laajenneta veropohjaa esimerkiksi aliverotettuun finanssisektoriin. Ollaan melkein tuomassa eduskuntaan veronkiertoa edistäviä lakeja, ja yksi sellainen täällä taitaa ollakin. (Toimi Kankaanniemi: Estimme sen!)

On, puhemies, kyse arvovalinnoista, kuten yritin sanoa. Mitä sitten tulee täälläkin mainittuun sosialidemokraattiseen vaihtoehtoon, me otamme vähemmän velkaa kuin tämä hallitus ottaa, ja se johtuu siitä, puhemies, että tekisimme erilaisia arvovalintoja, reilumpaa verotusta — emme laiminlöisi työllisyyden hoitoa, minkä hallitus tekee. Eli tässä on kysymys arvovalinnoista, ja tässä on kysymys siitä, mitä puhutaan ennen vaaleja ja tehdään sitten vaalien jälkeen. Minusta tuntuu, että siellä Tammelantorilla ja muualla ei enää oikein uskota näihin teidän puheisiinne. Siitä kantaisin teinä huolta ja tuntisin jonkin verran nöyryyttäkin, enkä vain naureskelisi täällä salissa niille lupauksille, mitä olette antaneet ennen vaaleja.

**14.47 Timo Harakka sd:** Arvoisa puhemies! Puhemiehen toivomuksesta lausun sanan "huoltovarmuus" ja yhdyin edustaja Vähämäen kiitoksiin ja huomioihin siitä, miten hyvällä tolalla ja lupaavaa on suomalainen biopolttoainetuotanto. Siihen lisäksi kannattaisi vielä huomioida huoltovarmuuskäytöstä se, että sähköistä liikennettä, josta tulee viimeistään seuraavan vuosikymmenen valtava trendi, tulisi Suomessa edistää. Suomessa on suuria yhtiöitä, jotka ovat valmiita siihen investoimaan, mutta hallitus ei tee mitään sähköisen liikenteen edistämiseksi. Olen tehnyt asiasta kirjallisen kysymyksen ja vakuuttunut siitä, että tämä on täysin laiminlyöty, ja se tulee olemaan taloudellemme erittäin vahingollista.

Mutta niin kauan kuin vielä polttomoottorit ovat vallitsevina, niin kyllä on palattava siihen, että perussuomalaisten vaalilupaus oli autoilun hinnan alentaminen. Ja kyllä tässä nyt kävi sillä tavalla vähän ohraisesti heille, jotka kuvittelivat perussuomalaisten ajavan asiaansa: autoveroa laskettiin, mutta samaan aikaan ajoneuvoveroa korotettiin, ja nyt sitten bensaveroa nostetaan. Eli käy niin, että ne maaseudun autoilijat, jotka ajavat pitkiä matkoja vanhoilla, isoilla autoilla, menettävät tässä vaihtokaupassa rahaa aivan valtavasti. Parempi olisi heidän kannaltaan, jos perussuomalaiset eivät olisi tulleet hallitukseen. Sen sijaan ne, joilla on varaa ostaa uusi auto, vähäpäästöinen auto, he tästä hyötyvät, etelän kasvukeskusten varakkaat ihmiset. Eli siis kyllä pienituloiset häviävät, suurituloiset voittavat.

Mutta se vaihtoehto tämän 100 miljoonan euron kattamiseen ei suinkaan ainoastaan ole bensavero, vaan olemme esittäneet pankkiveroa, johon täällä on viitattu, rahoitusveroa.

## Pöytäkirja PTK 37/2016 vp

Tiedoksi vain: Ruotsin hallitus on viime viikolla ilmoittanut toteuttavansa sen rahoitusveron, joka Tanskassa on jo voimassa, ja kun täällä kysyin, aikooko ministeri Stubb tuoda myös Suomeen tämän yhteispohjoismaisen mallin, (Puhemies koputtaa) josta saataisiin yli 200 miljoonaa verotuloja, (Puhemies koputtaa) niin hän sanoi, että ei. Tämä on arvovalinta, ja tässä olette.

**14.49 Ville Skinnari sd:** Arvoisa puhemies! Itsekin aloitan sanalla "huoltovarmuus" ja ajattelin myös puhua vain ja ainoastaan siitä. Ensiksi toivon, että niin tämän kuin tulevienkin hallitusten ohjelmassa sana "huoltovarmuus" on isolla ja se on myös isolla sinne alleviivattu, koska viime tammikuussa Suomi meinasi pakkasten aikana paleltua johtuen siitä, että emme ole pitäneet asiasta huolta. Tähän liittyen tein itsekin kirjallisen kysymyksen koskien sitä, miten hallitus aikoo Suomessa hoitaa tuotantolaitosten kapasiteetin varmistamisen myös poikkeustilanteissa. Tammikuussa olimme hyvin lähellä tätä tilannetta, ja kyse oli vain pakkasista. On myös tosiasia, että olemme riippuvaisia tuontisähköstä ja että oman polttoainetuotannon pitää olla aina kunnossa. On hienoa, että St1-niminen yhtiö tukee lasten jääkiekkoa, mutta samaan hengenvetoon pitää muistaa, että St1 sai myös valtion tukea 9,5 miljoonaa uusimpaan hankkeeseen, joka sekin on kannatettava. Mutta miten hallitus aikoo todella edesauttaa uusien investointien syntymistä energiatuotantoon Suomessa, ja miten huoltovarmuus on siinä mukana?

**14.50 Kaj Turunen ps:** Arvoisa puhemies! Huoltovarmuus on tärkeä asia, johon palaan hetken päästä. (Naurua)

Nyt kun kuuntelee sosialidemokraattien puhetta, niin täytyy kysyä, haluatteko te ihan toissaan, että Suomessa on hallitus, jossa ei ole kuin yksi puolue ja sen puolueen nimi on perussuomalaiset. Te puhutte niin kuin hallituksessa ei olisi kuin yksi puolue, perussuomalaiset. Vaikuttaa siltä, että te haluatte tällaisen hallituksen Suomeen, jossa on yksi puolue, perussuomalaiset. Te ette arvostele hallitusta, te arvostelette perussuomalaisia. (Antti Lindtman: Sekä että!) Mutta tämmöinenkin tilanne varmasti jatkossa voi täysin olla mahdollista.

Ja mitä sitten tulee edustaja Skinnariin, hän on minun mielestäni tässä keskustelussa nyt edustanut niin sanottua fiksua kaveria, koska tammikuun 7. päivä oli äärimmäisen kriittinen päivä Suomelle, ja hyvällä tuurilla selvisimme siitä päivästä niin, että sähkötkä riittivät Suomessa. Siinä oli monta sellaista onnenkantamoista. Yksi oli niistä se, että Venäjällä oli pyhäpäivä, me saimme sieltä sähköä, ja toisaalta onnenkantamoinen oli se, että me saimme myöskin lännestä sähköä. Meillä oli lähellä sellainen tilanne, että sähkö ei olisi riittänyt Suomessa. Silloin meidän olisi täytynyt ajaa teollisuutta alas tai kulutusta muutenkin vähentää, ja sillä olisi ollut kansantaloudelle erittäin suuri merkitys.

Meidän on opittava tästä tammikuun 7. päivästä niin, että meidän täytyy turvata sähkönsaantia. Siihen liittyy sähkön siirron osalta lännestä lähinnä Suomen ja Ruotsin välinen siirto, ja sitten omaa kapasiteettia täytyy olla. Mutta meidän täytyy olla myös varustautuneita siihen, kuinka ja miten me vähennämme sitten (Puhemies koputtaa) sähkönkulutusta semmoisessa (Puhemies koputtaa) tilanteessa, jossa sähkö ei riitä.

**14.52 Pirkko Mattila ps:** Arvoisa puhemies! Aivan aluksi tästä huoltovarmuudesta täytyy todeta se, että kyllä on niin, että meidän täytyy etsiä aivan uutta energiapolitiikkaa, aivan uudenlaisia ratkaisuja, jotka nimenomaan tukevat jatkossa sitä huoltovarmuutta, jota

## Pöytäkirja PTK 37/2016 vp

me tarvitsemme, ja siinä on olennaisena osana kotimainen energia ja sen tuotannon turvaaminen.

Mutta sitten petetyistä vaalilupauksista: mitenköhän minusta tuntuu, että oliko se SDP vai oliko se hallitus vai kuka viime kaudella, joka lupasi luoda 100 000 uutta työpaikkaa? Miten kävi? (Välihuutoja — Eduskunnasta: Meni satatuhatta!) Ja meni 100 000 työpaikkaa. Ehkä siitä unohtui sitten se etumerkki siitä hallitusohjelmasta. Mutta, edustaja Viitanen, hallitus on nimenomaan sitoutunut myöskin talouden tasapainottamiseen.

Ja mitä täällä nyt edustaja Östman sitten totesi siitä korvaavasta polttoaineesta: Hitaasti ne vain näköjään syntyvät. Siinä fossiilisessa polttoaineessa ollaan kiinni, ja kyllä minä siitä syytän edellisiä hallituksia, edellisiä eduskuntia, että ei olla etsitty niitä ratkaisuja, joilla fossiilitaloudesta päästään ihan aitoon biotalouteen, kiertotalouteen ja otetaan niitä askelmerkkejä. Mutta onneksi nyt on sellainen hallitusohjelma, jossa on biotalous ja puhtaat ratkaisut nostettu aivan strategiseen asemaan. (Kaj Turunen: Se on kärkihanke!) — Kärkihanke nimenomaan.

Sitten edustaja Harakka moitti täällä, että vähäpäästöisiä autoja tuodaan markkinoille. No, kyllä kai se on enemmän ekoteko, että on vähempipäästöisiä autoja, nimenomaan matkalla tästä fossiilitaloudesta pois.

Ja ennen kaikkea minä nyt kuitenkin vielä peräänkuuluttaisin sitä, että kun täällä SDP moittii tästä polttoaineveron nostamisesta, niin minä olen monta kertaa kysynyt sitä, missä on tällainen teidän vaihtoehtoinen ja uusia ratkaisuja etsivä energiapolitiikkanne. Kukaan ei ole maininnut sanaakaan tässä salissa, tässä keskustelussa, siitä.

**Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen:** Nyt menemme listan mukaan, jotta pääsemme asiassa eteenpäin.

**14.54 Toimi Kankaanniemi ps:** Arvoisa puhemies! Tässä on nyt puheenvuoroissa tullut tämä vakava talviongelma, eli meidän energiahuolto on haavoittuva nimenomaan kovilla pakkasilla, ja niin kuin edustaja Turunen totesi, niin meillä oli hyvää onnea tänäkin talvena, että selvisimme niistä. Eli tämä huoltovarmuus ja teollisuuden ja myös kansalaisten energiansaannin turvaaminen on todella tärkeä kysymys, ja sen osana on yhtä tärkeää se, miten se energia tuotetaan. Meidän on fossiilisista polttoaineista siirryttävä uusiutuvaan hyvin voimakkaasti, ja tässä hallitus on hienosti oikeilla linjoilla hallitusohjelman mukaisesti. Ja tätä sosialidemokraatit tuntuvat arvostelevan, ja sitä hämmästelen tavattoman suuresti.

Arvoisa puhemies! Mitä tulee sitten vielä tähän talouskysymykseen, niin referoinpa täältä hieman puheenjohtaja Rinteen puheenvuoroa 20.3.2015. Silloin sosialidemokraatit ilmoittivat, että he ajavat 4 miljardin euron lisäsopeutusta: 3 miljardia heti vaalikauden alussa ja viimeinen miljardi keväällä 2017 ja miljardi verokiristysiksi. Nämä olivat teidän vaalilupauksenne. Missä ne ovat tänä päivänä? Millä veroilla te otatte nämä? Tämä pohjoismainen rahoitusvero, joka on mielestäni tutkimisen arvoinen, olisi vain neljännes tästä. Keltä te verotatte loput? Sitä te ette ole kertoneet. Lisäksi tämä indeksien jäädytys toisi tämän mukaan teiltä 800 miljoonaa, ja se on siis poissa käytöstä, koska sitä kautta ei ole saatavissa mitään. Mitä ne työllisyyttä tukevat (Puhemies koputtaa) sosiaaliturvan rakenneuudistukset ovat, joita te ajatte 250 miljoonan euron säästöillä? Se on käsittämätöntä, (Puhemies koputtaa) että työllisyydestä ja sosiaaliturvasta otetaan näin paljon. On muutamia muitakin asioita, jotka ovat käsittämättömiä.

## Pöytäkirja PTK 37/2016 vp

**Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen:** Ja tämä aika on loppu. Edustaja voi siirtyä pöytäkirjaan, mikäli haluaa jatkaa. — Edustaja Joona Räsänen.

**14.57 Joona Räsänen sd:** Arvoisa puhemies! Tässä kun keskustellaan todella tästä huoltovarmuudesta, niin täällä useampi edustaja, muun muassa edustaja Skinnari, on käyttänyt erittäin hyviä puheenvuoroja. Myös edustaja Turunen on viitannut siihen, että kyllä kun katsotaan nimenomaan tätä huoltovarmuutta ja esimerkiksi meidän energiansaannin varmuutta, niin on erittäin keskeistä, että meillä on kuitenkin jokainen päivä sellainen, että täällä Suomessa pystyvät niin teollisuus kuin sitten kotitaloudet pärjäämään. Ja siitä päästään minusta tähän, kun edustaja Kankaanniemi moitti, että sosialidemokraatit olisivat jotenkin arvostelemassa sitä, että meillä esimerkiksi uusia energiantuotannon muotoja kehitetään. Ei suinkaan, vaan siihenhän me olemme kannustaneet ja toivomme hallitukselle sinne hyvää menestystä, että Suomessakin päästäisiin pikkuhiljaa sellaiseen malliin, että meillä tämä omavaraisuus myös energiantuotannossa lisääntyisi, koska se on tästä huoltovarmuuden näkökulmasta erittäin keskeinen kysymys.

Mutta sitten, kun tätä keskustelua muuten on kuunnellut ja on ollut tämä bensaverokysymys ja muut, niin tämä varmaan kertoo siitä, että on meillä syytä tässä salissa pitää huolta vähän tästä politiikankin huoltovarmuudesta. Kyllä se näin on, että toivon mukaan meistä jokaista hieman kiinnostaa se, mitä me olemme ennen vaaleja sanoneet ja sitten se, toteuttameko me niitä sanomisia täällä päätöksentekijöinä. Oli sitten mikä tahansa puolue kysymyksessä, niin toivoisi, että se jokaisella kuitenkin takaraivossa jyskyttää. Senpä takia on kyllä ihmeellistä esimerkiksi tämän bensaveron kohdalta, että niin paljon kyllä siitä perussuomalaiset kohkasivat ennen vaaleja, mutta sitten nyt täällä onkin jo toinen ääni kellossa: että ei se mitään pahaa tee, ja kun on hinta niin alhainen, niin kyllä sieltä voi muuttaman sentin ottaa, ja sitten sanotaan, että vaihtoehtona olisi ottaa näiltä pienituloisilta vielä lisää — mutta kun senkin te teette jo nyt. Toivoisi, että politiikan huoltovarmuuden näkökulmasta kiinnittäisitte jatkossa vähän enemmän huomiota siihen, mitä tuolla vaalikentillä suustanne päästelette, ja sitten siihen, mitä vallassa teette.

**14.59 Mika Kari sd:** Arvoisa herra puhemies! Jos tästä energian omavaraisuudesta eduskunnassa käydyn kiivaan keskustelun jälkeen otettaisiin lisäenergiaa puheiden voimasta ja sanojen määrästä, niin uskon, että me emme joutuisi tällaisiin tammikuun pakkasiin vaan pystyisimme tuottamaan yhden ydinvoiman verran poliittista keskustelua.

Hyvä, että huoltovarmuudesta puhutaan. Hyvä, että sen osalta myös toimitaan. Omavaraisuusasteen lisääminen on — niin kuin tässä useammassa puheenvuorossa on tullut perusteltua, kun puhutaan fossiilisista polttoaineista siirtymisestä uusiutuviin kotimaisiin energianlähteisiin — keskeinen huoltovarmuuskysymys. Erityisesti talvella tammikuun pakkasilla tai muinakaan aikoina Suomi ei saa pysähtyä sen takia, että meillä ei ole omaan energiatuotantoon tarvittavaa energiaa.

Oman puheenvuoron ytimen haluan tuoda myös tämän puolustuspolitiikan näkökulmasta. Huoltovarmuuskysymys on meillä ensisijaisen tärkeä. Suomihan on käytännössä logistisesti saari. Suomeen tuotavista hyödykkeistä 80 prosenttia tulee meriteitse laivakuljetuksilla Itämeren kautta, ja ulkomaille suuntautuva vienti kuljetuksina meriliikenteen kautta on yli 90 prosenttia. Kuljetetaan sillä sitten polttoaineita tammikuun pakkasilla tai kriisiaikoina, kotimaisen energiantuotannon kasvattaminen huoltovarmuuden näkökulmasta on enemmän kuin kannatettava asia.

## Pöytäkirja PTK 37/2016 vp

**15.00 Pia Viitanen sd:** Arvoisa herra puhemies! Aloitin ensimmäisen puheenvuoroni toteamalla, että huoltovarmuus on hyvin tärkeä asiana, kun puhumme ylipäättään energian saatavuudesta. On hyvä käydä laajaa keskustelua, ja tässähän sitä on riittänyt. Mielestäni edustaja Räsänen aika oivallisella tavalla kiteytti, että samaan aikaan tulee keskusteltua myös politiikan huoltovarmuudesta, joka on äärimmäisen tärkeä asia tietenkin uskottavuuden kannalta. Siksi, puhemies, tähän loppuun haluan vielä, noin aika monennen kerran, todeta, ettei pöytäkirjaan nyt sentään jäisi väärää todistusta lähimmäisestä: Kyllähän SDP:n vaihtoehtobudjetti, joka on täysin linjassa ohjelmamme kanssa, lähtee nimenomaan siitä hyvin taloudellista varmuutta lisäävästä seikasta, että ottaisimme vähemmän velkaa kuin hallitus ottaa. Tämä hallitushan velkaantuu enemmän kuin edellinen taas tänä vuonna, ja näin vain mennään väärää tietä sinänsä.

Samoin tästä veroasiasta haluaisin todeta, ettei siitäkään jää väärää käsitystä, että SDP:hän omassa vaihtoehdossaan ei ole nostamassa veroastetta lainkaan. Me olemme laajentamassa veropohjaa tekemällä sitä reilummaksi, ottamalla mukaan esimerkiksi tämän finanssisektorin, mistä edustaja Harakka juuri kertoi, että Ruotsissa otetaan edistysaskelia sen suhteen.

Tässä on meidän positiivinen ja myönteinen vaihtoehtomme.

**15.02 Lea Mäkipää ps:** Arvoisa puhemies! Olisin kyllä odottanut vähän erilaista keskustelua tästä energiahuoltovarmuudesta, mutta se tuntuu olevan niin kaukainen asia, että ruvettiin puhumaan kaikkea muuta.

Jos olemme todellisen kriisin partaalla ja jos muutkin maat ovat, niin kuten täällä mainittiin, tämä energia kyllä saattaa tulla ajankohtaiseksi keskusteluksi, koska tiedetään, että jos muutkin maat joutuvat kriisin keskelle, niin ne havittelevat myös energiaa. Ja tiedämme, että kun me olemme täällä kaukana Pohjolassa, niin siinä saattaakin tulla äitiä ikävä. Ollaan puhuttu tästä omavaraisuudesta, niin kuin hallitus on sanonut, ja biopolttoaineista, ja kyllä vieläkin puhuisin soiden tarpeellisuudesta ja käyttöönnotosta. Kun maassamme on 9 miljoonaa hehtaaria suota ja tällä hetkellä muistaakseni on otettu noin 60 000 hehtaaria käyttöön, niin miksei meillä voitaisi tätä kotimaista energiaa ottaa näihin huoltovarmuusasioihin?

Mutta tämmöisillä keskusteluilla kyllä emme näihin huoltovarmuusasioihin pääse ollenkaan, ja toivon, että jokainen miettisi todellisuudessa tuolla työhuoneessa, mitä tänäkin päivänä itse kukin on tullut taas puhuneeksi.

**15.03 Timo Harakka sd:** Arvoisa puhemies! On ihan totta, että huoltovarmuudesta pitää tässä yhteydessä puhua, ja mielestäni esimerkiksi edustaja Skinnari hyvin ansiokkaasti siitä puhuikin. Mutta kun täällä samaan aikaan esitetään perusteettomia väittämiä, niin kyllähän niihinkin täytyy voida vastata.

Kun edustaja Mattila kysyi, mikä on sosialidemokraattien linja, niin kyllähän se on käynyt aivan selväksi, että sosialidemokraattien linja on ollut kohti vähäpäästöisyyttä, päästöjen vähentämistä. Autoveroratkaisut sosialidemokraattien johdolla ovat olleet juuri sellaisia, että vähäpäästöisyyttä edistetään. Lisäksi edellinen hallitus pani liikkeelle vaatimattoman mutta kuitenkin merkittävän askeleen siihen suuntaan, että suosittaisiin sähköautoja, sähköistä liikennettä, ja nyt tämä hallitus on tämän pienen, vaatimattomankin hankkeen pannut nurin ja on tässä suhteessa astunut askeleen pois päin.

## Pöytäkirja PTK 37/2016 vp

Mutta edustaja Räsänen puhui aivan oikeutetusti tästä politiikan huoltovarmuudesta. Eli jos nyt vaaleissa kuitenkin arvostellaan tätä vähäpäästöisyyden linjaa ja halutaan, että autoilun kustannuksia alennetaan, niin onhan se vallan nurinkurista, että nyt täällä esiinnyttäen sellaisena ympäristötietoisuuden edelläkävijänä, jota ette ennen vaaleja missään tapauksessa halunneet olla, (Pia Viitanen: Päinvastoin!) vaan pilkkasitte kaikkia viherpiipertäjiä, jotka haluavat päästöjä vähentää, ja nyt yhtäkkiä olette löytäneet ekologisen olemuksenne. Ne ihmiset, jotka maaseudulla ajavat vanhoilla, isoruokaisilla autoilla, ovat nyt teidän toimienne ansiosta menettämässä rahaa entistä enemmän, jolloin he toivovat, että kunpa olisi jääty aikaisempaan järjestelmään, ennen kuin perussuomalaiset olivat vallassa. Tässä on kyse politiikan huoltovarmuudesta, ja tästä joudutte kyllä vastaamaan, jos kehataatte maakunnissa tätä uutta ympäristötietoisuuttanne ääneen julistaa.

**15.05 Toimi Kankaanniemi ps:** Herra puhemies! Kyllä me kehtaamme mennä kansan eteen ja todeta, että vähennämme valtion velkaantumista, me pelastamme tämän valtiontalouden, joka teidän edellisten hallitusten jäljiltä on jäänyt siihen tilanteeseen, että 100 000 uutta työtöntä tuli viime kaudella ja lähes 30 miljardia uutta velkaa valtiolle ja kunnille. Tämä pohja, joka on ollut koko ajan luisuva alaspäin, on sellainen, että sillä ei kerta kaikkiaan voida jatkaa. Hallitusohjelmassa on selkeät osiot: on sopeutus, on työelämän uudistukset ja on isot rakenneuudistukset. Sillä kokonaisuudella, jota te ette edellisessä hallituksessa saaneet miltään osin eteenpäin vaan päinvastoin väärään suuntaan, pelastetaan tämä maa, ja saadaan huoltovarmuuskin tätä kautta kuntoon. Se on äärettömän tärkeä asia meidän lapsiemme ja tulevien sukupolvien kannalta.

Emme me voi tätä maata hoitaa sillä lailla kuin teidän jäljiltä jäi: että otetaan velkaa hallitsemattomasti. Te aiheutitte kunnille 5 miljardin velankasvun, valtiolle 20 miljardin velankasvun. Myitte valtion omaisuutta 3,3 miljardilla. Caruna oli ehkä se suurin siinä potissa. Jätitte korjausvelat hoitamatta, siitä tuli 1 miljardi. Söitte valtion kassaa arviolta miljardin, pari kolme. Eli kaiken kaikkiaan se politiikka on kerta kaikkiaan tiensä päässä. Ja nyt on uusi aika, ja nyt tehdään sitten nopeita ratkaisuja, mihin makeisveron hylkääminen Brysselissä johti. Että tarvitsee etsiä joku keino. Paras keino ei polttoaineveron korotus ole, mutta se on sopivin keino tähän tilanteeseen. Kun se tehdään niin, että bensaan pannaan enemmän ja dieseliin ei panna juurikaan korotusta, niin silloin se myös ammattiliikennettä kohtelee järkevästi.

**15.07 Timo Harakka sd:** Arvoisa puhemies! Jotta nyt ei jäisi väärää todistusta eduskunnan pöytäkirjoihin, niin todettakoon painavasti se, että hallituksen budjetti lisää Suomen velkaantumista yli 0,5 miljardia euroa vuodessa, siis lisää Suomen velkaa. Sen sijaan SDP:n vaihtoehtobudjetti vähentäisi Suomen velkaantumista 300 miljoonaa euroa. Tässä näkyy se, mihin me pyrimme ja mihin hallitus näistä kauniista sanoistaan huolimatta on Suomea käytännön teoissa viemässä. Ja kun puhutaan vaihtoehtoista, niin hallitus on jättänyt näissä talkoissaan käyttämättä täysin ne mahdollisuudet, joilla voitaisiin omaisuusverojen osuutta nostaa Suomessa, joka laahaa muuta EU-keskiarvoa pahasti perässä. Siksi olemme esittäneet, että eikö aliverotetusta finanssisektorista, joka on tässä ollut aika hyvin esillä viime päivien Panama-kohuissa ja ylipäättään osingonjaoissa, mieluummin voisi ottaa valtiolle lisätuloja kuin käydä kaikkein köyhimpien kukkarolla.

Mutta kuten on sanottu, hallitus on tällaisen arvovalinnan tehnyt, vaikka olemme esittäneet, että Ruotsin hallitus on ilmoittanut panevansa välittömästi toimeen pankkiveron, että

## Pöytäkirja PTK 37/2016 vp

Tanskassa on sellainen ollut jo useita vuosia ja Norjassa sellaista suunnitellaan ja että Suomessa olisi tässä loistava pohjoismaisen yhteistyön mahdollisuus ja tämän myötä saadaan esimerkiksi noin 200 miljoonaa euroa valtion tarpeisiin, vaikkapa sitten siihen velan vähentämiseen. Silti täällä on ilmoitettu, että siihen ei haluta mennä. Tämä on siis tullut aivan selväksi, että rahamiehiltä ei haluta ottaa, mutta köyhiltä halutaan ottaa, ja tämän arvovallinnan te saatte parhain päin selittää. Mutta se on ainakin aivan selvä ja kirkas asia. (Olavi Ala-Nissilä: Se on Harakan oma johtopäätös!)

**15.09 Toimi Kankaanniemi ps:** Arvoisa puhemies! Sosialidemokraatit 10 vuotta sitten Eero Heinäluoman esittelystä — valtiovarainministerinä oli silloin — poistivat varallisuusveron Suomen 40 000:lta kaikkein rikkaimmalta, ja se vei 100—150 miljoonaa euroa joka vuosi, eli tähän mennessä 10 vuodessa on lähes 1,5 miljardia mennyt valtiolta verotuloja. Kenelle? Kaikkein rikkaimmille suomalaisille.

Rahoitusvero, ok, ei siinä mitään. Miksi te ette sitä tehneet, jos Tanskassa oli jo valmis malli, viime vaalikaudella, kun teillä oli valtiovarainministeri ja teillä oli monia muita tärkeitä ministereitä, olitte kuitenkin toinen johtava hallituspuolue? Miksi? Meillä on nyt tilanne, että meillä on kumppanina varmaan sama puolue, joka ei ole lämmin tälle asialle, ja kompromisseja joudutaan tekemään.

Mitä sitten tulee valtion velkaantumiseen, niin budjetin summa on tietty summa. Se on runsas 5 miljardia tänä vuonna ja pienenee lähivuosina. Mutta kuntien valtionosuuksia te leikkasitte kumulatiivisesti 5 miljardia viime kaudella, ja kunnat velkaantuivat 13—18 miljardia viime vaalikaudella. Eli teidän toimenpiteidenne johdosta kunnat velkaantuivat rajusti viime kaudella ja irtisanoivat väkeä ja työntekijöitä, lomauttivat ja niin edelleen. Nyt sellaista ei juurikaan tapahdu. Kuntataloudesta pidetään huolta, ja kuntien palveluista pidetään tätä kautta huolta. Te myitte valtion omaisuutta. Ja sekin on laskettava, kun tuotavaa omaisuutta myydään, siihen tulokseen. Ja vielä sitten tuo korjausvelka, minkä jo mainitsin: Nyt hallitus korjaa tiestöä ja korjausvelkaa lyhennetään 600 miljoonaa euroa. Te ette lyhentänyt yhtään vaan kasvatitte sitä koko ajan.

**15.11 Pia Viitanen sd:** Arvoisa puhemies! Nämä edellisen edustajan puheenvuorot saavat silloin tällöin minut tuntemaan ikään kuin olisin elokuvassa Päiväni murmelina. Moneen kertaan täällä kerrataan SDP:n vaihtoehdot, mutta jostain syystä eivät mene perille. Siksi kysyn teiltä, arvoisa puhemies, tarvitseeko minun jälleen kerran tässä puheenvuorossa kertoa sosialidemokraattien suhde velkaantumisasasteeseen tai kokonaisveroasteen nousuun tai muuta, koska en haluaisi nyt pitkittää tätä keskustelua sillä, että käyn sen moneen kertaan läpi. Toivoisin, että täällä edustajat kunnioittaisivat toistensa puheenvuoroja edes sen verran, ettei jatkuvasti toistettaisi niitä virheellisiä kohtia.

Mutta nyt siihen alkuperäiseen puheenaiheeseen, huoltovarmuuteen ja sitä kautta tähän bensaveron nostoon. Eikö nyt kuitenkin ole niin, että ennen vaaleja perussuomalaiset sanoivat, että bensaveroa ei pidä nostaa, päinvastoin sitä pitää laskea? Eikö niin, että nyt näin ei käynyt vaan nyt bensaveroa ollaan nostamassa? Eikö niin, että tämä on sinänsä hämmästyttävää, koska ennen vaaleja perussuomalaiset kävivät kallista mainoskampanjaa muun muassa sillä, että ei enää tukia Kreikkaan, ja kuinka ollakaan, viime kesänä tehtiin Soini ykkönen eli Kreikan kolmas tukipaketti? (Toimi Kankaanniemi: Te sen aloititte!) Eikö niin, että tässä on aika monta asiaa, jotka ovat nyt täysin päinvastoin kuin mitä luvattiin

## Pöytäkirja PTK 37/2016 vp

kansalaisille tuolla toreilla ennen vaaleja. Siitä oli kysymys, kun puhuimme politiikan huoltovarmuudesta.

**15.12 Veera Ruoho ps:** Arvoisa puhemies! Minä haluaisin ensinnäkin kommentoida tätä polttoaineveron nostoa. Ulkoministeri Soinikin teki hyvin selväksi sen, että sehän perustui siihen, kun EU kielsi sen, että makeisveroa emme voineetkaan korottaa. 109 miljoonaa piti kompensoida sillä. Varmaan hyvin tiedätte, että perussuomalaiset eivät olisi halunneet nostaa alvia tai polttoaineveroakaan.

Mitä tulee huoltovarmuuteen, haluaisin sanoa sen, että hyviä uutisia todellakin, että Neste Oyj haastaa öljynjalostusteollisuutta sillä, että se tarjoaa yhä puhtaampia polttoaineratkaisuja ja näitä uusiutuviin raaka-aineisiin perustuvia sovellutuksia. Meillä Suomessa on kyllä osaamista, kansainvälisestäkin arvostettua, ja sillä me voimme tätä meidän omaa huoltovarmuuttammeikin taata.

**15.14 Timo Harakka sd:** Vielä historiankirjoja varten tällainen oikaisu, että edellisellä hallituskaudella oli voimassa pankkivero mutta eurooppalaisten järjestelyiden takia siitä sitten luovuttiin ja juuri sen takia Ruotsi haluaa korvata sen omalla mallillaan, Norja haluaa korvata sen omalla mallillaan. Näin yhteispohjoismainen yhteistyö siinä tapauksessa, varsinkin, kun suurimmat pankit Danske ja Nordea ovat pohjoismaisia, on paikallaan, ja voimme olla tässäkin asiassa Euroopalle edelläkävijöinä.

Vielä loppuhuomautus tuosta makeisverosta. On se tietenkin liikuttavaa, että perussuomalaiset täällä aina kerta toisensa jälkeen tulevat kertomaan, että EU vaatii ja meidän täytyy myöntyä, mutta aivan muutama viikko sitten Britanniassa pääministeri Cameron julkaisi Britannian oman sokeriveron. Kansanterveydelliset verot ovat erittäin erittäin tervetulleita, ja niitten hyödyt ovat kiistattomia. Siihen suuntaan pitäisi mennä, mutta hallituksessa ei ilmeisesti lueta edes englantilaisia lehtiä eikä ole katsottu sieltä, minkälaisen uuden sokeriveron mallin, jonka ilmeisesti Britannia on nyt saamassa EU:ssa läpi, olisimme voineet tuoda Suomeen. Onko teillä tästä jotain valmistelua, onko teillä mitään tahtoa? Haluatteko te tällaisen kansanterveyden puolesta positiivisen veron edes säätää vai haluatteko te vain nöyristellä sekä Brysseliä että hallituskumppaneitanne?

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin talousvaliokuntaan.

### **5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta annetun lain, valmisteverotuslain, sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta sekä verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 6 §:n muuttamisesta**

Hallituksen esitys HE 56/2016 vp

*Lähetekeskustelu*

Asia lähetettiin talousvaliokuntaan.

## Pöytäkirja PTK 37/2016 vp

### 6. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi maantielain ja ratalain muuttamisesta sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 49/2016 vp

#### *Lähetekeskustelu*

**Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen:** Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään liikenne- ja viestintävaliokuntaan.

#### *Keskustelu*

**15.15 Antero Laukkanen kd:** Arvoisa herra puhemies! Tämä esitys tuo useita hyviä muutoksia. Maantielain ja ratalain muutoksilla mahdollistetaan nykyistä laajemmin myös talousarviorahoituksen ulkopuolisen rahoituksen käyttö tie- ja ratahankkeiden toteuttamiseksi. Lisäksi mahdollistetaan tien- tai radanpitäjän osallistuminen muun kuin maantie- tai rataverkon rahoitukseen erityisistä syistä, kun toimenpiteellä on liityntä tien- tai radanpitäjän tehtäviin. Sähkö- ja telekaapeleiden sijoittamisesta tiealueille siirryttäisiin ilmoitusmenettelyyn eräissä tilanteissa ja niin edelleen. Tienvarsimainosten ja ilmoitusten asettamisessa siirryttäisiin ilmoitusmenettelyyn ja mainosten ja ilmoitusten asettamisedellytyksiä kevennetään.

Kokonaisuudessaan tämä esitys on jälleen erinomainen osoitus siitä, että kun johonkin asiaan paneudutaan huolella, niin monenlaisia turhia, vanhanaikaisiakin säännöksiä voidaan helposti purkaa. Tämä on taas näitä hallituksen kärkihankkeita, joita voi ilolla tervehtiä. Ne sujuvoittavat elämää, keventävät hallintoa ja tulevat myös vähentämään byrokrati-aa monella eri tavalla.

**15.17 Olavi Ala-Nissilä kesk:** Arvoisa herra puhemies! Todellakin edustaja Laukkanen puheenvuoroon voi yhtyä: tässä lakikokonaisuudessa on myönteisiä elementtejä, kaksikin kokonaisuutta. Todellakin tämä, että rata- ja tiehankkeisiin voidaan etsiä ja saada rahoitusta perinteisen budjettirahan ulkopuolelta helpommin, on erittäin tärkeää tulevaisuudessa, kun meidän on saatava kuitenkin kannattavia liikenneinvestointeja eri puolilla maata liikelle ja löydettävä siihen uusia innovatiivisia välineitä.

Mutta, puhemies, varsinaisesti haluan kiinnittää huomiota tähän lakiesityksen toiseen osaan, siihen, että tässä nyt esitys helpottaa yritysten, erilaisten tapahtumien järjestäjien, ihmisten mahdollisuutta mainostaa tienvarsilla erilaisia tapahtumia, siis helpottaen yritysten toimintaa, helpottaen kansalaisten arkea. Tämähän on nimenomaan tavoite hallituksen normien sujuvoittamishankkeessa, josta täällä muuten joka päivä nykyisin hallitus tuo esityksiä, joilla tämä hanke etenee. Nykyisen lain yleinen kielto tienvarsimainosten ja ilmoitusten asettamiselle on rajoittanut tarpeettomastikin erityisesti harvaan asutun seudun yrittäjien mahdollisuuksia mainostaa tuotteitaan tai palveluitaan.

Tienvarsimainonnassa riittää siis jatkossa ilmoitus. Kun vaikka esimerkiksi häätilaisuutta järjestetään, niin ei tarvitse ilmoittaa siitä enää lainkaan, eli tämäkin riesa poistuu. Liikenneturvallisuutta mielestäni lakiesitys ei kuitenkaan tule heikentämään, koska Liikennevirasto tulee antamaan selkeän ohjeen mainosten muotoon, sisältöön ja sijaintiin nähden. Tällä tietenkin turvataan myöskin päätösten yhdenvertaisuus. Mainostaminen mahdolliste-

## Pöytäkirja PTK 37/2016 vp

taan myös valta- ja moottoriteiden varsilla turvallisuudesta tinkimättä. Tilapäisten mainosten ja ilmoitusten kohdalla on esiintynyt epäselvyyttä myöskin vaadittavista luvista ja ilmoituksista. Tienvarsimainontaa ja ilmoittelua koskevaa sääntelyä ehdotetaan todella muutettavaksi siten, että voimassa olevaan lakiin sisältyvä lähtökohtainen ulkomainosten asettamisen kielto poistetaan laista ja mainosten ja ilmoitusten asettamisessa siirryttäisiin ilmoitusmenettelyyn. Tässä tietenkin digitalisaatio auttaa: sähköposti on keksitty, ja sitä voidaan käyttää, ja se helpottaa kansalaisten arkea. Ilmoitusmenettelyssä ei enää voimassa olevien säännösten edellyttämällä tavalla arvioitaisi mainosten tarpeellisuutta liikenteen ja matkailun kannalta, vaan ilmoitusten ja mainosten asettamisen rajoitukset perustuvat yksinomaan liikenneturvallisuus-, tienpito- ja ympäristönäkökohtiin.

Tilapäisestä tapahtumailmoittelusta tai myöskin vaaleja tai kansanäänestystä koskevas- ta ilmoittelusta ei vaadittaisi enää erillistä ilmoitusta, eli kun maakuntavaalit ja kunnallis- vaalit tulevat, niin jos kollegat haluavat laittaa kuviaan tienvarsille ja puihin, niin se hel- pottuu. Minun kuvaani sinne ei enää kannata laittaa. Ilmoitusmenettelyyn siirtyminen tie- nvarsimainosten, ilmoitusten sekä eräiden sähkö- ja telekaapelien sijoittamisessa vähentää yritysten hallinnollista taakkaa myöskin sekä samalla tietysti yritysten kustannuksia. Siir- tymäaikana vuoden 2019 loppuun mennessä toimijoille, joilla on toistaiseksi voimassa ole- vina myönnettyjä tienvarsimainonnan poikkeuslupia, voi kuitenkin aiheuttaa kustannuksia siirtymäsäännöksen edellyttämien uuden sääntelyn mukaisten ilmoitusten tekeminen. Esi- tetty siirtymäaika on pitkä, jotta toimijoille ei aiheudu kohtuuttomia kustannuksia ja hal- linnollista taakkaa.

Arvoisa puhemies! Toivon, että valiokunnassa tämä saa ripeän käsittelyn ja katsotaan todella käytännönläheisestä näkökulmasta, millä tavalla voidaan ihmisten arkea helpottaa ja yritystoimintaa edistää eri puolilla maailmaa ja erityisesti myöskin tuolla haja-asutusalu- eilla.

**15.22 Eeva-Maria Maijala kesk:** Arvoisa puhemies! Olen erittäin kiitollinen siitä, että tämä laki on saatu nytten tälle vaiheelle. Olen kotoisin Sodankylästä. Siellä alueella Sodan- kylän Raudanjoella Seipäjärvientien varressa olevat yrittäjät ovat tehneet valtavasti töitä tä- män asian eteen. Siellä on muun muassa potkuriparkki, joka on joutunut sen potkurinsa poistamaan näkösalta, ja heidän pienet lappusensa, mainoksensa ovat jatkuvasti olleet esil- lä, että saavatko ne olla siinä vai eivätkö saa olla, ja ne on poistettu ja poistettu ja poistettu aina uudestaan. Tämä on ollut täysin käsittämätöntä ja järjetöntä. Nyt heidän toimintansa on tämän jälkeen järkevää. Silläkin alueella, mistä minä olen, tosiaankaan ei sitä yritystoi- mintaa eikä asutusta niin kovin paljoa ole, ja kyllähän ne pienet, vähäiset mainokset, mitä tienlaidassa sattuu olemaan, ovat ohikulkijoille vain semmoinen mukava piriste, että min- kälaista siellä on olemassa. Eli kiitos tästä esityksestä, ja varmasti me valiokunnassa tulem- me tätä sitten hyvällä mielellä viemään eteenpäin.

Tosin valiokunnassa me varmasti tulemme myöskin huolehtimaan siitä, että tässä asias- sa huomioidaan, ettei liikenneturvallisuus tule vaarantumaan ja ettei tässä kuitenkaan ra- kenneta ylimääräistä byrokratiaa, sillä tämä esityshän on byrokratian purkua jos mikä elik- kä sitä tarpeettoman, turhan byrokratian hoitamista. Toivottavasti tämä saadaan nytten hoi- tumaan järkevällä tavalla eteenpäin ja saamme ne pienetkin kohdat sieltä vielä estettyä, et- tei vain vahingossa joku ylimääräinen säädös jää sinne sisälle.

Muita Lapin matkailun kannalta hyviä asioita on myöskin tämä rataliikenteeseen liitty- vä asia, eli esimerkiksi moottorikelkoilla ei ole tällä hetkellä käytännössä pystynyt ylit-

## Pöytäkirja PTK 37/2016 vp

tämään rataverkkoa juuri mistään paikasta. Nytten tämä lakiesitys antaa mahdollisuuden siihen, että pystytään ylittämään rata-alueita. Tosin tässäkin asiassa on huomioitava turvallisuus ja muut vastaavat alueen asiat, mutta saamme järkevää toimintaa nyt sitten käytäntöön tämän mukaisesti.

Ja emmehän me kyllä nyt sitten varmasti pane pahaksemme, vaikka niitä vaalimainoksiakin saa jatkossa laittaa järkevämmiin, paremmin, helpommin, ettei niistäkään tarvitse alkaa tyhjiä selittelemään. Hyvä on, jos sinne tulee ohjeistuksiin myöskin se, mikä on järkevä tapa, ja on hyvä, että sieltä on tulossa ohjeistuksia sijainnista ja sisällöstä. Uskon, että kyllä suomalaiset hyvien tapojen mukaan nämä asiat tulevat jatkossakin hoitamaan.

**15.25 Katja Taimela sd:** Arvoisa herra puhemies! Tällä esityksellä on tarkoitus todellakin yhdenmukaistaa maantielain ja ratalain säännöksiä ja lakien kirjaustapaa. Maantielain ja ratalain muutoksella mahdollistettaisiin nykyistä laajemmin myös talousarviorahoituksen ulkopuolisen rahoituksen käyttö tie- ja ratahankkeiden toteuttamiseksi. Lisäksi mahdollistettaisiin tien- tai radanpitäjän osallistuminen muun kuin maantie- ja rataverkon rahoitukseen erityisistä syistä, kun toimenpiteellä on liityntä tien- tai radanpitäjän tehtäviin. Sitten myös tämä, että "sähkö- ja telekaapeleiden sijoittamisessa tiealueelle siirryttäisiin ilmoitusmenettelyyn eräissä tilanteissa", on ihan tervetullut muutos. Kaiken kaikkiaan on kannatettavaa, että lakeja ja säännöksiä yleis-, tie- ja ratasuunnitelmien voimassaoloajasta yhdenmukaistettaisiin, ja kaikki tämäntyyppiset ratkaisut, joita tehdään normien puron nimissä niin, että se ei tuo lisää kustannuksia eikä ympäristölle haittaa, ovat aina hyväksi, ja siitä pitää antaa hallitukselle kiitosta.

Vuodelta 2014 lähtöisin oleva uudistus on käynyt nyt kahdella lausuntokierroksella, ja lausuntoja on kertynyt niinkin paljon kuin 80. Nämä kommentit ovat olleet pääsääntöisesti hyvin positiivisia, mutta ongelmia yksityiskohdissa on löydetty myös aika monessakin lausunnossa. Minä itse koen, että tässä on kyseessä aika laaja lakipaketti, jonka vaikutuksia on arvioitava huolellisesti meillä liikenne- ja viestintävaliokunnan valiokuntakäsittelyssä. Liikennevirastolle nyt siirrettävän julkisen toimivallanhan tulisi olla kuitenkin teknisluonteista ja tarkkaan määriteltyä. Perustuslailliselta kannalta on haastavaa, kuinka paljon harkintavaltaa voidaan siirtää samalla, kun varmistetaan hyvän hallintotavan mukainen käsittely valitusoikeuksineen, ja itse haluan kyllä myös korostaa ainakin vielä tänä päivänä sitä, että liikenneväylien rahoituksen on oltava lähtökohtaisesti talousarviopohjaista, joskin kaikki uudet innovaatiot ja rahoituskanavat, joita pystytään tänä päivänä käyttämään ja tulevana vuosina hyödyntämään, ovat varsin tervetulleita ja ne pitää hyödyntää.

Sitten vielä tässä tienvarsimainonnan kiellon purkamisessa on korostettu (Puhemies koputtaa) turvallisuusnäkökohtia ja todettu, ettei siitä saa muodostua ympäristöhaittaa. Epäilyksiä on kuitenkin noussut kulttuurimaisemien kohtalosta näitä lausuntoja lukiessa, (Puhemies koputtaa) ja tähän pitää myös valiokuntatyössä pystyä paneutumaan ja kiinnittämään huomiota.

**15.27 Hannu Hoskonen kesk:** Arvoisa herra puhemies! Käsittelyssä oleva hallituksen esitys on mielestäni erittäin hyvä ja kannatettava. Se purkaa turhaa byrokratiaa, mikä on hallituksen iso linja ollut koko tämän vaalikauden ajan. Se, että uusi maantie- ja ratalaki mahdollistaa nykyistä laajemman talousarviorahoituksen ulkopuolisen rahoituksen käytön tie- ja ratahankkeisiin, on erittäin tervetullutta. Meillä on tieverkon ja rataverkon osalta

## Pöytäkirja PTK 37/2016 vp

paljon rakentamistarpeita, ja on hyvä, että monipuolistetaan rahoitusmahdollisuuksia. Se on tervetullut muutos.

Myös erittäin hyvä muutos on se, että sähkö- ja telekaapeleiden sijoittamisessa päästään ilmoitusmenettelyyn. Voin kokemuksesta kertoa, että kun Ilomantsiin, kotikuntaani, rakennetaan näinä päivinä — tai oikeastaan tulevana kesänä valmistuu — koko kunnan kattava valokuituverkko, niin uskokaa tai älkää, hyvät edustajakollegat, se, että valokuitukaapelin veto radan ali tietyissä paikoissa taikka sitten maantien varteen tai siltojen hyväksikäyttö, kun vedetään kaapeleita kahden kylän välille, näiden kaapelien sijoittaminen ja lupien saaminen, oli aivan käsittämättömän vaikeaa. Koneet saattoivat joutua odottamaan kahdeksan kuukautta lupaa yhdeltä insinööriltä, joka istuu Tampereen toimistolla. Kahdeksan kuukautta seisoivat paperit hänen pöydällään, sitten tuli lupa, että saat sinä sen 200 metriä kaapelia sen tien viereen kaivaa. Eihän siinä ole minkäänäköistä järkeä. Se edustaa tsaarinajan hallintoa. Nykyisen digitaalisen ajan myötä hyödynnämme ilmoitusvelvollisuutta — ilmoitetaan, että kaapeli tulee tuonne, suunnitelmat on nämä ja tehdään hommat pois. Sillä säästetään rahaa miljoonia vuosittain. On äärimmäisen tärkeää se, että tällaisiin menettelyihin turvaututaan yhä enemmän, lopetetaan turha byrokratia ja keskitytään työnteekoon.

Arvoisa puhemies! Lopuksi tästä erilaisten kylttien ja ilmoitusten laittamisesta teiden varsille: kotikuntani Ilomantsin ja myös Pohjois-Karjalan maakunnan osalta olemme tehneet muutamia hakemuksia tuonne, että saataisiin tiettyjä kylttejä pystytettyä teiden varsille esimerkiksi matkailutarkoituksiin. Niiden pystyttäminen on ollut vaikeaa, mutta nyt tästäkin asiasta päästään irti.

**15.29 Mikko Alatalo kesk:** Arvoisa puhemies! Tämä on erittäin tärkeä asia, vaikka tämä voi tuntua pieneltä asialta. Siinä mielessä tämä on hallitusohjelman kärkihanke, että säädöksiä sujuvoitetaan ja kevennetään hallinnollista taakkaa.

Tuo tienvarsimainonnan joustavoittaminen on minusta erittäin tärkeää. Eräskin tunnettu huvi- ja leikkipuisto joutui odottamaan kuukausia, melkein vuosia, että sai virallisen mainoksensa tuonne moottoritien varteen. Olen ihan samaa mieltä kuin edustaja Maijala, että muun muassa Lapissa ja muilla matkailualueilla on tärkeää, että saadaan nämä ilmoitukset niin, että ihmiset tietävät, mitä tapahtuu. Totta kai liikenneturvallisuutta täytyy noudattaa. Emme me voi sellaista julisteviidakkoa tehdä kuin esimerkiksi USA:ssa on ollut, ja totta kai myös valitusoikeus täytyy ottaa huomioon silloin, jos jollakin on kovasti tähän vastaan panemista.

Sähkö- ja telekaapelien sijoittamisessa tiealueille tosiaan siirrytään ilmoitusmenettelyyn. Se on hyvä asia eräissä tilanteissa, ja todellakin kevennetään tällä tavalla tätä menettelyä. Toki siinäkin pitää varovaisuutta ja turvallisuutta noudattaa.

**15.30 Toimi Kankaanniemi ps:** Arvoisa puhemies! Liikennehankkeiden uusia rahoitusmalleja on pohdittu pitkään, ja viime kaudella oli parlamentaarinen korjaustyöryhmä, joka myös esitti omia mallejaan. Siltä osin on hyvä ja erinomaista, kun tämä lainsäädännön muutos nyt sitten edesauttaa sitä, että uusia muotoja löydetään. Vaikka on perusteet sille, että isotkin hankkeet on budjetin kautta rahoitettu, niin on kuitenkin ajateltava niinkin, että ne hankkeet palvelevat vuosikymmeniä eteenpäin ja siksi niihin voidaan käyttää muutakin kuin vuotuista budjettirahoitusta. Näitä malleja on hallituksen syytä edistää ja mahdollisimman nopeasti, ja varmasti niin tapahtuukin.

## Pöytäkirja PTK 37/2016 vp

Mitä sitten tulee tähän normien purkuun tämän esityksen osalta ja sitä kautta byrokrati-an purkuun, niin muistelen, että kun eduskuntaan 28 tai 29 vuotta sitten tulin, niin jo silloin hallitusohjelmaan kirjoitettiin normien purku, byrokratiatalkoot, ja varmaan sitä ennenkin ja sen jälkeen lähes jokaiseen hallitusohjelmaan. Nyt on ilolla todettava, että hallitus on tässä menossa eteenpäin — edellisen hallituksen työn pohjalta, mutta kuitenkin tämä on meillä nyt käsittelyssä. Tässä siirrytään ilmoitusmenettelyyn monissa asioissa, ja se on erittäin hyvä. Tämä palvelee ihmisiä, kun tämä mainonta voi olla järkevää ja asianmukaista. Sen täytyy tietysti olla sopivaa ja siistiä, mutta ei sitä niin ahtaaksi pidä vetää kuin nyt on tehty.

Mitä tulee vaalimainontaan, niin meillä Keski-Suomessa on ollut jo yli 20 vuotta puolueitten välinen sopimus, että villiä tienvarsimainontaa ei harjoiteta. Olen itse ollut siihen hyvin tyytyväinen, että meillä ei niitä (Puhemies koputtaa) meidän miestemme kuvia, vaikka komeita olemmekin, (Puhemies koputtaa) siellä tarvitse katsella ja juhannuksen aikaan viimeisiä kerätä pois.

**15.32 Mikko Alatalo kesk:** Arvoisa puhemies! Sen ajan, kun olen täällä ollut liikennevaliokunnassa, toistakymmentä vuotta, on puhuttu näistä vaihtoehtoisista rahoitusmuodoista, mitenkä väyliä voidaan todellakin rahoittaa. Nyt tässä laissa on mukana se, että maantielain ja ratalain muutoksella mahdollistetaan nykyistä laajemmin myös talousarviorahoituksen ulkopuolisen rahoituksen käyttö tie- ja ratahankkeiden toteuttamiseksi. Mehän tiedämme, että valtiovarainministeriö on ollut tässä vastahankainen vuosikaudet, mutta olen nyt ymmärtänyt, että siellä olisi jopa myötäsukaisuutta tätä asiaa kohtaan. Mikä se malli sitten olisi, olisiko se jonkinlainen infrayhtiö, jolla olisi myös tämä tiekanta omaisuutena siellä taseessa, ja se saisi sitten lainoitusta investointipankeilta, eläkevakuutusyhtiöiltä?

Kun tässä nyt esimerkiksi tämä uusi infrapaketti esiteltiin, se on hyvä paketti sinällään, mutta sieltä jäi aika monta niin sanottua kakkoskorin hanketta toteuttamatta, muun muassa Kolmostie Pohjanmaalle ja sitten edustaja Ala-Nissilälle tärkeä Ysitie, joka yhdistää tuonne Itä-Suomeen Varsinais-Suomen. Nämäkin hankkeet varmaan voisivat sitten olla siinä vaiheessa, kun tällainen infrayhtiö on olemassa myös rahoittajana. Siinä mielessä täytyy ottaa huomioon myös, että niitten täytyy olla elinkeinojen kannalta tärkeitä. Totta kai suurissa kaupungeissa on raidehankkeita ja muita ja ne ovat rakentamisteollisuuden kannalta tärkeitä, ne ovat asuntorakentamishankkeita, mutta nimenomaan, jos ajattelemme meidän elinkeinoelämäämme, biotaloutta ja kaikkia näitä kuljetuksia, niin kyllähän nämä valtakunnan päätiät meidän on saatava parempaan kuntoon. Ruotsissa on menetelty pitkällä tähtäimellä ja siellähän niihin koreihin on uskottu. Niitä on tehty kymmeniä vuosia eikä ole sillä tavalla tehty niin kuin aikaisemmin, että seuraava hallitus pyyhkii edellisen hallituksen suunnitelmat pois.

**15.35 Marisanna Jarva kesk:** Arvoisa puhemies! Täällä on käyty varmastikin hyvää keskustelua siihen liittyen, miten erityisesti yrittäjiä nyt palvellaan ja heidän toimintaansa varsinkin harvaan asutuilla seuduilla tähän tienvarsimainontaan liittyen. Tämä on semmoinen asia, josta on tullut paljon palautetta jo vuosikausia, eikä tälle asialle voida tehdä mitään, ja on puhuttu, että EU vaikuttaa tähän niin paljon ja ei tälle mitään voida tehdä. Osana hallituksen normien purkua, nyt kun näihin asioihin on lähdetty perehtymään, asioihin todellakin voidaan vaikuttaa. Lähtökohtaisesti pitäisi ajatella niin, että ei kielletä asioita vaan mahdollistetaan ja annetaan selkeästi yrittäjille ja toimijoille selvät ohjeet siitä, miten he

## Pöytäkirja PTK 37/2016 vp

voivat mainostaa palveluitaan niin, että ennen kaikkea nuo meidän matkailijamme pystyvät erityisesti tuolla pohjoisessa ja Itä-Suomessa löytämään näihin matkailukohteisiin. Tämä on ollut erityinen ongelma, miten sieltä ne palvelut löydetään ja voidaan myydä asiakkaille sitten näitä palveluita.

Kaiken kaikkiaan muutenkin näissä tienvarsimainonta-asioissa on ollut myös puhetta siitä, koskeeko tämä myös sitten isoja valtateitä ja moottoriteitä. Tässä yhteydessä tätä asiaa on nyt selvitetty, että kun on tämä TEN-verkosto, vaikuttaako tämä muu EU-lainsäädäntö tähän asiaan. On syytä kyllä edetä vahvasti siihen suuntaan, että ei piilouduta EU:n selän taakse tässäkin asiassa vaan etsitään se ratkaisu niin, että tämä tienvarsimainonta myös näillä isoilla teillä on mahdollista. Tämä koskee nimenomaan näitä pitkiä selkosia ja siellä olevia yrityksiä, erityisesti matkailualan yrityksiä, joille on tärkeää se, että kun ihminen lähtee pitkälle reissulle perheen kanssa, niin sieltä nopeasti löytyvät ne majoituspalvelut, ruokailupalvelut ja muut, mitä meillä on siellä pohjoisessa erityisesti tarjota.

Tämä on erittäin hyvä esitys hallitukselta. Kiitän tästä esityksestä.

**15.37 Teuvo Hakkarainen ps:** Arvoisa puhemies! Ihan lyhyesti esimerkkinä: Hirvaskaalla, varmasti puhemieskin tietää paikan, on ABC:n suuri mainos tienvarressa ja on Shelin mainos. Toisella puolen tietä on pikkuyrittäjägrilli. Ei ole saanut mainosta sinne laittaa, ely-keskus on kieltänyt sen. Nyt hallituksen esityksen perusteella varmasti voi tällöisen toteuttaa ja pienikin yrittäjä pääsee siinä jaloilleen. Näin me edistämme tätä.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin liikenne- ja viestintävaliokuntaan.

### **7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ehdolliseen pääsyyn perustuvien ja ehdollisen pääsyn sisältävien palvelujen oikeussuojasta tehdyn eurooppalaisen yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain kumoamisesta**

Hallituksen esitys HE 50/2016 vp

*Lähetekeskustelu*

Asia lähetettiin liikenne- ja viestintävaliokuntaan.

### **8. Hallituksen esitys eduskunnalle Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Moldovan yhteistä ilmailualueutta koskevan sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta**

Hallituksen esitys HE 51/2016 vp

*Lähetekeskustelu*

Asia lähetettiin liikenne- ja viestintävaliokuntaan.

## Pöytäkirja PTK 37/2016 vp

**9. Hallituksen esitys eduskunnalle Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Jordanian hašemiittisen kuningaskunnan välisen Euro-Välimeri-ilmailusopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta**

Hallituksen esitys HE 52/2016 vp

*Lähetekeskustelu*

Asia lähetettiin liikenne- ja viestintävaliokuntaan.

**10. Hallituksen esitys eduskunnalle Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Israelin valtion hallituksen välisen Euro-Välimeri-ilmailusopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta**

Hallituksen esitys HE 53/2016 vp

*Lähetekeskustelu*

Asia lähetettiin liikenne- ja viestintävaliokuntaan.

**11. Hallituksen esitys eduskunnalle liikennevakuutuslaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi**

Hallituksen esitys HE 123/2015 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 4/2016 vp

*Ensimmäinen käsittely*

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

**12. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liikenneturvallisuusmaksusta**

Hallituksen esitys HE 125/2015 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 5/2016 vp

*Ensimmäinen käsittely*

**Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen:** Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 12. asia. Käsittelyn pohjana on liikenne- ja viestintävaliokunnan mietintö LiVM 5/2016 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä.

*Keskustelu*

15.38 **Mikko Alatalo kesk:** Arvoisa puhemies! Esittelen tätä lakiesitystä ja mietintöä, koska varsinainen liikennevaliokunnan puheenjohtaja on Aasian-matkalla, ja nyt varapuheenjohtajan ominaisuudessa sen teen.

Tässähän ehdotetaan säädettäväksi uusi liikennevakuutuslaki, ja nämä muutokset selkeyttäisivät ja osin parantaisivat vakuutuksenottajien sekä vahinkoa kärsineiden asemaa ja

## Pöytäkirja PTK 37/2016 vp

oikeuksia. Todellakin valiokunta pitää erittäin hyvänä, että pitkän ja perusteellisen valmistelun jälkeen tämä liikennevakuutuslain kokonaisuudistus voidaan saada voimaan 2017 alusta. Esityksen mukaan vakuutuksenottajan vahinkohistoria tulee ottaa huomioon yksityishenkilöiden liikennevakuutusmaksujen määräytymisessä. Tässä on nimenomaan se, että valiokunta on pitänyt ongelmallisena nykyistä sääntelyä ja sen soveltamiskäytäntöä, jonka mukaan yksityishenkilön ottaessa vakuutuksen kakkosautolleen sille ei vahinkohistorian huomioonottamisvelvollisuudesta huolimatta myönnetä niin sanotun ykkösauton käytöstä kertyneitä bonushyvityksiä. Näin esityksen myötä vakuutusyhtiöt voivat jatkossa ottaa vahinkohistorian joustavammin huomioon myös tämänkaltaisissa tilanteissa.

Jotain muutostarpeita tässä on ollut, ja asiantuntijakuulemisessa on tuotu esille epäkohda, jonka mukaan pyörätuoleille ja vastaaville kevytrakenteisille vammaisten liikkumisvälineille ei ole vuoden 2016 alusta lukien voinut ottaa liikennevakuutusta. Valiokunta ehdottaa jäljempänä, että nämä monien vammaisten jokapäiväisen liikkumisen kannalta välttämättömät apuvälineet saadaan liikennevakuutusjärjestelmän piiriin. Valiokunta ehdottaa, että kyseiset ajoneuvot vapautetaan selkeästi liikennevakuutuksen ottamisvelvollisuudesta ja niiden mahdollisesti aiheuttamat vahingot korvataan Liikennevakuutuskeskuksen toimesta.

Lisäksi valiokunta katsoo jäljempänä yksityiskohtaisissa perusteluissa tarkemmin esille tuoduin perustein, että esityksessä on tarkoitettu, että ajoneuvokilpailujen kuljettajanpaikasuojia säilytettäisiin myös jatkossa. Tästä on keskusteltu jonkun verran, onko tämä oikein. Toisaalta moottoriurheilu on myös nuorisotyötä. Esityksessä kyseinen suoja oli esitetty poistettavaksi, mutta valiokunta ei pidä tarkoituksenmukaisena, että moottoriurheilun harrastajan vakuutusturva heikkenisi olennaisesti ja kilpailutoiminnan kustannukset nousisivat vapaaehtoisten vakuutusten korkeampien vakuutusmaksujen myötä.

Tässä on tietysti paljon asioita, mutta otan vielä vain yhden sitaatin täältä. "Lisäksi valiokunta toteaa, että jatkossa on tarpeen selvittää, miten tahallisiin liikennevakuutusmaksujen laiminlyöntitapauksiin voitaisiin puuttua nykyistä tehokkaammin. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan esimerkiksi Ruotsissa vakuutusyhtiöillä on mahdollisuus irtisanoa liikennevakuutus tämän kaltaisissa tilanteissa." Esimerkiksi Malmön alueella on tullut tällainen niin sanottu bilmålvakt-ilmio, eli siellä autoja trokataan omistajien kesken koko ajan niin, että ei tehdä liikennevakuutusta ja liikennevakuutukset jätetään maksamatta. On tapauksia, kriminaaleja tapauksia, jotka ovat nuoresta iästään huolimatta omistaneet kymmeniä eri autoja, mutta ovat välttäneet näitä liikennevakuutuksia. Tämä ilmiö saattaa rantautua myös Suomeen, ja sen takia vakuutusyhtiöt ovat olleet vähän huolissaan tästä asiasta, koska silloin me tavalliset vakuutuksen maksajathan tietysti maksamme myös näitten ihmisten vahingot, jos he sitten liikenteessä sellaisia tekevät.

Tässä suurin piirtein oli sisältö. Totta kai siellä on paljon myös muita yksityiskohtia, mutta jääkööt ne nyt tässä tilaisuudessa kertomatta.

**15.42 Katja Taimela sd:** Arvoisa herra puhemies! Aivan lyhyesti täältä paikaltani haluan itse kanssa todeta, että ensinnäkin hyvässä yhteistyössä tuolla liikenne- ja viestintävaliokunnassa on tätä hallituksen lakiesitystä käsitelty, ja täytyy sanoa, että liikenne- ja viestintävaliokunnan varapuheenjohtaja Alatalo esitteli oikeastaan tässä omassa puheenvuorossaan just ne kipukohdat, jotka siellä valiokuntakäsittelyssä, erittäin laajassa ja kattavassa sellaisessa, tulivat esille.

## Pöytäkirja PTK 37/2016 vp

Me tosissaan huomasimme hallituksen esityksessä tässä substanssivaliokunnassa nämä kaksi selkeää epäkohtaa. Toinen koski vammaisten henkilöiden liikkumisvälineiden liikennevakuutusta ja toinen ajoneuvokilpailujen kuljettajanpaikkasuojaa. Muutimme ihan asiantuntijakuulemisten perusteella nämä kaksi kohtaa nyt, kun tätä omaa mietintöä käsitelimme, ja niillä muutoksilla valiokunta puolsi ihan yksituumaisesti muutoin tämän lakiehdotuksen hyväksymistä. Minä haluan itse myös korostaa, että laajempaa keskustelua käytiin valiokuntatyössä myös todellakin tästä, että jatkossa on tarpeen selvittää, miten näihin tahallisiin liikennevakuutusmaksujen laiminlyöntitapauksiin voitaisiin puuttua nykyistä tehokkaammin. Myös naapurimaissa kuitenkin on ihan hyviä esimerkkejä siitä, että ei niin sanotusti toisen kukkarolla ja toisen maksamisilla mennä jatkossakin eteenpäin.

Tämä oli erittäin kattava, hyvä paketti ja myös kannatettava täältä opposition näkökulmasta.

**15.44 Eeva-Maria Maijala kesk:** Arvoisa puhemies! Juuri niin kuin edelliset ovat todenneet, meillä liikenne- ja viestintävaliokunnassa tätä asiaa on käsitelty hyvin tarkasti. Siinä vaiheessa ainakin minulle on tullut sellainen käsitys, että meillä on jo nykyisin olemassa aika hyvin toimiva liikennevakuutuskokonaisuus, ja nyt sitä saatiin hieman parannettua vielä eteenpäin.

Ongelmaisena asiana ovat olleet ennen kaikkea vaikutukset kakkosautoon näissä liikennevakuutusasioissa, koska perinteisesti on ollut sillä tavalla, että ensimmäisen auton hyvätkään bonukset eivät ole saaneet hyvitystä sitten siinä kakkosautossa. Mutta nyt on hyvä, että jatkossa kakkosautossakin voidaan huomioida joustavasti vahinkohistoria. Jos ei siellä mitään isompia tapahtumia ole ollut, niin se voidaan huomioida. Nyt vain kannustan vakuutusyhtiöitä, että ne ottaisivat ja tekisivät sellaisia malleja, jonka mukaisesti olisi tämä asia huomioitu.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 125/2015 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.

### **13. Hallituksen esitys eduskunnalle alusten painolastivesien käsittelyä koskevan kansainvälisen yleissopimuksen hyväksymisestä ja laeiksi sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta, merenkulun ympäristönsuojelulain sekä alusturvallisuuslain muuttamisesta**

Hallituksen esitys HE 122/2015 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 6/2016 vp

*Ensimmäinen käsittely*

**Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen:** Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 13. asia. Käsittelyn pohjana on liikenne- ja viestintävaliokunnan mietintö LiVM 6/2016 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä.

*Keskustelu*

15.45 **Mikko Alatalo kesk** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Alusten painovesilastien käsittelyä koskevalla kansainvälisellä yleissopimuksella pyritään estämään vieraslajien leviäminen vesistöihin, joihin ne eivät kuulu. Sopimus on tärkeä, koska vieraslajit voivat syrjäyttää olemassa olevassa vesistössä alkuperäiset lajit ja johtaa luonnon epätasapainoon ja myös suuriin taloudellisiin menetyksiin. Tästä on myös ympäristövaliokunta lausunut, ja he ovat tämän muutoksen takana.

Valiokunta pitää yleissopimuksen tavoitteita kannatettavina mutta näkee myös joitakin ongelmia tässä yleissopimuksessa. Sopimuksen toimenpiteet eivät aina ole kaikilta osin perusteltuja, ja niillä lisätään kuitenkin merenkulun kustannuksia, eikä joidenkin asiantuntijoiden mielestä kaikki laitteisto toimi moitteettomasti. Tosin tuossa juuri eilen oli lehdistössä kirjoitus siitä, että esimerkiksi Wärtsilä kertoo, että vieraslajit saadaan pois painolastivesistä myös Suomen oloissa. Suomen Varustamot ry:n toimitusjohtaja Olof Widén oli tätä epäillyt, ja Wärtsilä väittää, että heillä on kyllä sellainen laitteisto, joka on sertifioitu toimimaan myös kylmässä ja pakkasessa sekä sameissa ja vähäsuolaisissa vesissä.

Painolastivesien puhdistuslaitteistoja maailmalla tekee noin 60 yritystä. On esitetty kritiikkiä, että ne on hyväksytty testiolosuhteissa mutta ei käytännössä. Mutta kuitenkin nyt on myös tällaista informaatiota, että sen pitäisi toimia. Tämä jäätymisongelma koskee painolastitankkien putkistoja ylipäänsä. Nehän ovat kalliita laitteita, 100 000 eurosta noin 1 miljoonaan euroon. Tietysti ymmärrän erittäin hyvin myös tämän varustamojen huolen tästä asiasta. Joka tapauksessa asia on suuri myös ihan luonnontieteelliseltä kannalta: Itämeren olosuhteet, veden sameus, vähäsuolaisuus, matala lämpötila talviaikaan saattavat vähentää tätä painolastivesikäsittelylaitteiston suorituskkyä, ja tämä on suuri huolenaihe.

Kustannusvaikutukset hallituksen esityksen mukaan painolastivesien käsittelylaitteiden investointiin olisivat noin 150 miljoonaa euroa Suomeen suuntautuvassa laivaliikenteessä. Kun ottaa huomioon, että tässä on ollut nyt takana rikkidirektiiviä, on typpidirektiiviä ja muitakin rasitteita, niin totta kai on ymmärrettävää, että myös liikennekenttä on tästä hieman huolissaan. Tästä syntyy käyttökustannuksia ja hallinnollisia kustannuksia. On huomioitava, että osa näistä aluksista palvelee myös muiden maiden liikennettä. Tästä syntyy kuitenkin rasite suomalaiselle merenkululle ja vientiteollisuudelle. On tärkeää, että yleissopimus on globaalisti tasavertainen, mutta asiantuntijakuulemisessa kokonaiskustannusta on todella pidetty suurena ja katsottu, että kustannuksen minimoimiseksi tulisi varmistua, että käsittelylaitteet todella toimivat.

IMO on julistanut Itämeren erityisen herkäksi merialueeksi, ja valiokunta pitääkin tärkeänä, että yleissopimuksen voimaan saattamisella voidaan varmistaa Itämeren suojele. Tämä koskee tietysti myös niitä kolmansia maita, jotka Itämeren äärellä ovat. Lähimerenkulussa ongelmana on se, että satamat sijaitsevat lähellä toisiaan, ja niissä lajisto ei poikkea kovin paljon. Näin esimerkiksi Virossa Suomeen matkattaessa välimatkat ovat lyhyempiä kuin Haminasta Kemiin. Ruotsissa länsirannikolta itärannikolle liikennöitäessä on myös kyse kotimaan liikenteestä, vaikka kyse on aivan erityyppisistä meristä. Eli tämä ei ole yksinkertainen asia. Vesistöt myös vaihtelevat.

Lisäksi vielä lopuksi Suomen sisävesistöistä. Erityisesti Saimaa — mukaan lukien Saimaan kanava, jonne on kansainvälistä merenkulkua — on erityisen herkkä ja arvokas alue. Tietysti olisi toivottavaa myös, että laivojen veden mukana ei tule sitten näitä vieraita eliöitä. — Kiitos.

## Pöytäkirja PTK 37/2016 vp

**15.50 Eeva-Maria Maijala kesk:** Arvoisa puhemies! Meillä on tärkeää miettiä, miten voisimme vaikuttaa meriliikenteen kustannuksiin. Meillä ovat meriliikennettämme rasittamassa työn alla nitraattidirektiiviasiat, typpioksidiasiat, SECA- ja NECA-asiat ja nytten tämä painolastivesiasia. Kaikki nämä aiheuttavat meidän meriliikenteellemme lisää kustannuksia. Tosin meidän on otettava huomioon, että Suomi ei ole yksin ja näitä kustannuksia tulee muillekin valtioille. Mutta Suomelle tämä on erityisen hankala ja vaikea asia, koska Suomen vientiliikenne on täysin kiinni meriliikenteestä ja sen toiminnasta. Nämä kolme asiaa, jotka mainitsin, käytännössä joudutaan nytten Suomessa hyväksymään ja sen mukaisesti toimimaan, ja meidän täytyy miettiä, millä tavalla me voisimme kuitenkin auttaa meidän meriliikennettämme, että meidän vientitoimintamme olisi kannattavaa jatkosakin ja meidän työllistäminen ja työpaikat Suomessa voitaisiin turvata.

Tämä painolastivesiesitys on sinällään erittäin hyvä, kunhan me vain saisimme ne laitteet myöskin toimimaan. Kävimme valiokunnassa keskustelua siitä, riittääkö se, että toimitaan säännösten mukaisesti, vai onko todella tärkeää, että myöskin nämä säännösten mukaiset laitteet toimisivat, ja kyllä sekä ympäristövaliokunnassa että liikenne- ja viestintävaliokunnassa, joissa molemmissa olen, jäsenet pitävät tärkeänä sitä asiaa, että olisi hyvä, että myöskin toimivat, sillä ei ole todellakaan tarkoituksenmukaista, (Puhemies koputtaa) että meille tulisi mitään ylimääräisiä eliöstöjä tänne meidän vesistöömme.

**15.52 Katja Taimela sd:** Arvoisa herra puhemies! Liikenne- ja viestintävaliokunnan varapuheenjohtaja esitteli tämän mietinnön aika hyvin, mitä ollaan liikenne- ja viestintävaliokunnassa käsitelty. Itse kuulun myös ympäristövaliokuntaan, ja ympäristövaliokunta oli lausuntovaliokuntana tässä esityksessä, ja siksi ihan muutama sananen.

Elikkä tosiaan tällä kansainvälisellä yleissopimuksella pyritään estämään vieraslajien leviäminen vesistöihin, joihin ne eivät kuulu. Tämä sopimus on tärkeä, koska vieraslajit voivat syrjäyttää olemassa olevassa vesistössä alkuperäiset lajit ja johtaa luonnon epätasapainoon ja myös suuriin taloudellisiin menetyksiin. Näissä molemmissa valiokuntakuulemisissa tuli kaiken kaikkiaan ilmi kaksi aika suurtakin huolenaihetta: se, että nämä tänään täälläkin mainitut laitteistot eivät toimi, ja toisena sitten se, että tämäkin yleissopimus tuo taas tullessaan merenkululle lisää kustannuksia. Mietintövaliokunnassa, liikenne- ja viestintävaliokunnassa, me kuitenkin pidimme ensiarvoisen tärkeänä, että Suomi hyväksyy tämän yleissopimuksen, jotta Suomi voi olla mukana sitten jatkossa kehittämässä tätä sopimusta edelleen ja tietysti myös olla korjaamassa niitä epäkohtia, joita tämä sopimus pitää sisällään. Sen takia pitää olla pöydissä ja sopimuksissa tietystikin mukana. Minä itse koen tärkeimpänä sen, että me seuraamme tätä teknologian toimivuutta — vai pitäisiköhän sanoa, että toimimattomuutta — ja Suomen tulee aktiivisesti osallistua sitten muun muassa IMOn piirissä tehtävään työhön tämän varmistamiseksi.

Sitten mitä tulee näihin merenkulun kustannuksiin yleisesti, tämäkin esitys tuo suomalaiselle merenkululle ja vientiteollisuudelle kustannuksia, niin kuin ovat tehneet monet, monet esitykset ja sopimukset ja lait. Minä en todellakaan nyt tarkoita pelkästään tämän vaalikauden aikaa elikkä vajaan vuoden aikaa vaan yleisesti ottaen jo useampia vuosia, ja jossain vaiheessa tässä talossa (Puhemies koputtaa) tietysti pitäisi myös perehtyä ja pysähtyä miettimään aidosti sitä, kuinka paljon tämä kaikki tulee vaikuttamaan jatkossa (Puhemies koputtaa) alan kannattavuuteen ja työllisyyskehitykseen.

**Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen:** Ja vielä edustaja Alatalo.

## Pöytäkirja PTK 37/2016 vp

15.54 **Mikko Alatalo kesk:** Arvoisa puhemies! Edustaja Taimela toi hyvin esille sen huolen, mikä liittyy tähän kustannuskehitykseen, joka koskee meidän vientiteollisuuttamme silloin, kun tällaisia rajoitteita tehdään. Mehän olemme tätä mietintöä valiokunnassa todella hyvällä yhteistyöllä tehneet, mutta sitten toisaalta jos ajatellaan sitä, miten tärkeä Itämeren alue on ja miten haavoittuva se on, niin kyllä tämä painolastivesien ongelma täytyisi pystyä ratkaisemaan. Suomen merissä elää useita vieraslajeja, joista tunnetuin lienee laituriin rakenteet sotkeva merirokko. Muun muassa Wärtsilä on yksi niistä yhtiöistä, jotka tekevät vieraslajeja poistavia laitteita. Pienempiin aluksiin sopii sellainen laitteisto, jossa ensin ravut ja kalat suodatetaan pois ja sitten vesi käsitellään ultraviolettivalolla, joka tappaa pieneliöt tai tekee ne vähintään lisääntymiskyvyttömiksi. Isoihin aluksiin on tarjolla järjestelmä, jossa vedet suodatuksen jälkeen kloorataan, ja tämän sitten pitäisi nuo eliöt ja myös niitten lisääntyminen poistaa.

Eli tässä on isoista asioista kysymys. Mehän toki haluamme, että Suomessa luonto ja meri säilyy ainutlaatuisena siinä, mikä on meidän luontaista kasvustoa. Me emme halua, että tänne tulee liikaa vieraslajeja. Joka tapauksessa niitä tulee, mutta tällä painolastikäsitelyä koskevalla sopimuksella ja tällä lailla voidaan tämä estää ja torjua aika hyvin. Toivotaan, että nuo laitteistot myös tosiaan halpenevat. Me seuraamme niitten kehitystä, jotta tästä ei aiheudu liian suurta rasitusta meidän laivaliikenteellemme ja vientiteollisuudellemme.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 122/2015 vp sisältyvien 1.-3. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

### **14. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi erillisten vesijättöjen lakkauttamisesta kiinteistöinä ja eräiksi muiksi laeiksi**

Hallituksen esitys HE 102/2015 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 5/2016 vp

*Ensimmäinen käsittely*

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 102/2015 vp sisältyvien 1.-8. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

### **15. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi taloudelliseen toimintaan myönnettävän tuen yleisistä edellytyksistä**

Hallituksen esitys HE 22/2016 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 6/2016 vp

*Ensimmäinen käsittely*

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 22/2016 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.

## **Pöytäkirja PTK 37/2016 vp**

### **16. Valtioneuvoston selonteko eduskunnalle Suomen osallistumisen jatkamisesta ja vahvistamisesta turvallisuussektorin koulutusyhteistyössä Irakissa**

Valtioneuvoston selonteko VNS 2/2016 vp

Valiokunnan mietintö UaVM 2/2016 vp

*Mietinnön pöydällepano*

Mietintö pantiin pöydälle 14.4.2016 pidettävään täysistuntoon.

### **17. Hallituksen esitys eduskunnalle tullilaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi**

Hallituksen esitys HE 153/2015 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 5/2016 vp

*Mietinnön pöydällepano*

Mietintö pantiin pöydälle 14.4.2016 pidettävään täysistuntoon.

### **18. Seuraava täysistunto**

Eduskunnan seuraava täysistunto on torstaina 14.4.2016 klo 16.00. Täysistunto lopetettiin klo 15.58.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Maija-Leena Paavola